OKRESNÝ ÚRAD PRIEVIDZA

odbor starostlivosti o životné prostredie
Ulica G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza

OKRESNÝ ÚRAD PRIEVIDZA
-5-
Došlo dňa: 25. 04. 2022
Ev. č. zápisnice: 06229/10/1022 | Číslo spisu: OU-PD-OSZP-2022/019485
Prílohy/listy: | Vybavuje: -004

Okresný úrad Prievidza
odbor starostlivosti
o životné prostredie
Ulica G. Švéniho 3H
971 01 Prievidza

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje	Prievidza
OU-PD-OSZP-2022/019485-003	OU-PD-OSZP-2022/019627-002	Ing. Gilanová	25.04.2022

Vec
Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výroby tepla a rozvodov tepla v meste Handlová, Stavba 1: Zdroj tepla a elektrickej energie
– stanovisko k zmene navrhovanej činnosti podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov

Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej vodnej správy, dňa 21.04.20222 dostal od Okresného úradu Prievidza, odboru starostlivosti o životné prostredie, úseku štátnej správy posudzovania vplyvov na životné prostredie, na posúdenie oznámenie o zmene navrhovanej činnosti Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výroby tepla a rozvodov tepla v meste Handlová, Stavba 1: Zdroj tepla a elektrickej energie navrhovateľa spoločnosti KMET Handlová, a.s., F. Nádaždyho 92/9, 972 51 Handlová, IČO 36 334 634 spolu so žiadosťou o vyjadrenie.

Zmena navrhovanej činnosti má za cieľ vybudovať nový zdroj tepla a elektriny z drevnej štiepky, ktorým sa bude vyrábať teplo a elektrická energia na báze termoolejového kotla (TOK) a organického rankinovho cyklu (ORC). V rámci realizácie nového zdroja tepla a elektriny sa navrhuje.

1. Rekonštrukcia existujúceho stavebného objektu bývalého splyňovania.
2. Vybudovanie samostatne stavebne oddelených priestorov pre inštaláciu TOK a ORC s príslušenstvom.
3. Vybudovanie prepojení na existujúce inžinierske siete (toky médií) – vyvedenie elektrického výkonu, NN, VN rozvodne, trafostanicu a dieselagregát, sociálne a technické zázemie obsluhy technologických zariadení.

Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako dotknutý orgán štátnej správy ochrany ovzdušia v zmysle ust. § 29 ods. 9 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva k predloženému oznámeniu o zmene činnosti nasledovné

s t a n o v i s k o :

S vyššie uvedeným oznámením o zmene činnosti z hľadiska ochrany vôd súhlasíme bez pripomienok, nepredpokladáme zhoršenie stavu povrchových a podzemných vôd, vznikajúce

Telefón
++421-096 572 966

E-mail
oszp.pd@minv.sk

odpadové vody budú odvedené do existujúcej ČOV. Zároveň nepožadujeme, aby predložená zmena činnosti bola posudzovaná podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

Ing. Darina Mjartanová
vedúca odboru

OKRESNÝ ÚRAD PRIEVIDZA

odbor starostlivosti o životné prostredie
Ulica G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza

Okresný úrad Prievidza
odbor starostlivosti o
životné prostredie
Úsek EIA
Ulica G. Švéniho 3H
971 01 Prievidza

Váš list číslo / zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/Linka	Prievidza
OU-PD-OSZP-2022/019485-003	OU-PD-OSZP-2022/019587	Ing. Ján Boroš	28.04.2022

Vec
Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výroby tepla a rozvodov tepla v meste Handlová, Stavba 1: Zdroj tepla a elektrickej energie
- stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti

Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek posudzovania vplyvov na životné prostredie zaslal dňa 21.04.2022 Okresnému úradu Prievidza, odboru starostlivosti o životné prostredie, úseku odpadového hospodárstva **oznámenie o zmene navrhovanej činnosti Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výroby tepla a rozvodov tepla v meste Handlová, Stavba 1: Zdroj tepla a elektrickej energie,** navrhovateľa – **spoločnosť KMET Handlová, a.s., F. Nádaždyho 92/2, 972 51 Handlová.**

Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek odpadového hospodárstva ako dotknutý orgán dáva podľa § 29 ods. 9 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výroby tepla a rozvodov tepla v meste Handlová, Stavba 1: Zdroj tepla a elektrickej energie nasledovné

s t a n o v i s k o :

K vyššie uvedenému oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti z hľadiska odpadového hospodárstva nemáme pripomienky.

Ing. Darina Mjartanová
vedúca odboru

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/tel	Bratislava
/..	23169/2022		26.04.2022

Vec
Odpoveď na: Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výroby tepla a rozvodov tepla v meste Handlová, Stavba 1: Zdroj tepla a elektrickej energie - oznámenie o začatí konania a zaslanie oznámenia o zmene navrhovanej činnosti

Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky, odboru štátnej geologickej sprá-vy (ďalej len „ministerstvo") bola dňa 21. 04. 2022 doručená žiadosť o stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti „Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výroby tepla a rozvo-dov tepla v meste Handlová, Stavba 1: Zdroj tepla a elektrickej energie", v katastrálnom území mesta Handlová (okres: Prievidza).

Predmetom stavby je nový zdroj tepla a elektriny v areáli Bane Handlová (Tepláreň), pa-livo dendromasa – lesná drevná štiepka, pre účely obnovy centrálneho zásobovania teplom časti mesta Handlová.
Návrh použitia turbogenerátora, organického Rankinovho cyklu, je možné považovať za trendovo pozitívnu záležitosť. Systém je vzhľadom na nižšie teploty vhodný na spaľovanie bio-masy, využitie priemyselného odpadového tepla a geotermálneho tepla. Vzhľadom na navrho-vaný systém je možné odporučiť zvýšenie účinnosti použitím skladovania a sezónneho využí-vania prebytkového tepla v plytkých geologických štruktúrach. Umožňuje integráciu obnoviteľ-ných zdrojov energie, získavaných zeleným spôsobom (veterné a solárne energetické celky), následné vytváranie autonómnych energetických uzlov. Zníži sa asymetria dodávania energie do rozvodných sietí. Transformácia na teplo umožní skladovanie do plytkých geologických štruk-túr, na čo má Slovensko výhodné geologické podmienky – vystupujúce vápencové, granitové vrstvy, neovulkanity. Tento primárny energetický okruh je možné štandardizovane prepojiť so sekundárnym okruhom, ako sú tepelné čerpadlá, rozvodné systémy. Najvýhodnejšie je sezónne ukladanie tepla. Ukladanie prebytkov v lete na využívanie v zimnom období.

1. V kapitole III.6.2. Geologické pomery, na strane 58, odporúčame prekontrolovať rozde-lenie svahových deformácií s rôznymi typmi aktivity. Dvakrát je uvedené rozdelenie „podľa údajov v mierke M 1:10000", druhé rozdelenie má byť pravdepodobne podľa M 1:25 000.

2. V predmetnom území sú podľa priloženej mapy zaregistrované svahové deformácie - potenciálne. Územie so zaregistrovanými svahovými deformáciami je zaradené do rajónu nesta-bilných území so stredným až vysokým rizikom aktivizácie svahových pohybov vplyvom prí-rodných podmienok, s možnosťou rozširovania existujúcich svahových pohybov. Územie je veľmi citlivé na negatívne antropogénne zásahy. Bezprostredné okolie zaregistrovaných zosu-vov je zaradené do rajónu nestabilných území s možnosťou vzniku svahových pohybov za priaznivých klimatických podmienok, príp. necitlivých antropogénnych zásahov.

Orgány územného plánovania sú podľa § 20 ods. 1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zohľadniť výsledky geologických prác, v konkrétnom prípade výsledky inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1 : 50 000 (Šimeková, Martinčeková et. al., 2006), ktorý je prístupný na mapovom serveri Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Bratislava. Na webových stránkach sú dostupné aj informácie o zmapovaných a zaregistrovaných svahových deformáciách (http:// apl.geology.sk/geofond/zosuvy/, http://apl.geology.sk/atlassd/).

3. Predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika, tak ako je to zob-razené na priloženej mape. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšie-ho využitia územia.

4. Informácie o geotermálnej energii v predmetnom území sú k dispozícii na webovej stránke Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra – aplikácia Atlas geotermálnej energie http://apl.geology.sk/mapportal/#/aplikacia/14.

S pozdravom

Doručuje sa:
Okresný úrad Prievidza Odbor starostlivosti o životné prostredie G. Švéniho 3H 971 01 Prievidza

Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané: piatok, 29. apríla 2022 4:30
Komu: oszp.PD@minv.sk
Kópia: fabian@fabian-vanko.sk
Predmet: VYJADRENIE V PROCESE EIA K ZÁMERU „Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výroby tepla a rozvodov tepla v meste Handlová, Stavba 1 Zdroj tepla a elektrickej energie"

VYJADRENIE V PROCESE EIA K ZÁMERU „VÝSTAVBA, REKONŠTRUKCIA A MODERNIZÁCIA VÝROBY TEPLA A ROZVODOV TEPLA V MESTE HANDLOVÁ, STAVBA 1 ZDROJ TEPLA A ELEKTRICKEJ ENERGIE"

Združeniu domových samospráv vyplýva v zmysle §24 ods.2 zákona EIA č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie postavenie dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie a postavenie účastníka následných povoľovacích konaní. Stanovy Združenia domových samospráv v elektronickej podobe sú k dispozícii na prehliadanie alebo na stiahnutie tu: https://goo.gl/AVbAxj , výpis z registra občianskych združení MV SR: https://goo.gl/V4XopA a výpis z registra právnických osôb ŠÚ SR tu: http://goo.gl/Ikofe7.

Pre elektronickú komunikáciu používajte mail: eia@samospravydomov.org
Pre písomný styk použite elektronickú schránku Združenia domových samospráv na ÚPVS slovensko.sk.

Podľa §2 ods.zákona EIA je účelom a zmyslom zákona najmä:

b) zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie,
c) objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom,
d) určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia,
e) získať odborný podklad na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Žiadame, aby vydané rozhodnutie opísalo a zrozumiteľne vysvetlilo priame a nepriame vplyvy na životné prostredie, objasnilo a porovnalo jednotlivé varianty a určilo environmentálne opatrenia a právne záväzným spôsobom ich ukotvilo pre nasledujúce povoľovacie procesy. Zaujíma nás najmä hľadisko ochrany a obnovy biodiverzity, budovania zelenej infraštruktúry ako súčasti zámeru a širšieho územia, z hľadiska ochrany vôd a z hľadiska realizácie Programu odpadového hospodárstva SR. Týmto súčasne prejavujeme záujem na predmetnej činnosti v zmysle §24 ods.2 zákona EIA.

Absentuje kvantifikácia vplyvov a ich vyhodnotenie podľa jednotlivých kritérií podľa prílohy č.10 k zákonu EIA č.24/2006 Z.z. Jedným z cieľov rozhodnutia v zisťovacom konaní je aj rozhodnúť, či je zámer (t.j. činnosť resp. jeho zmena) v území prípustná; t.j. či nezaťažuje územie nad rámec stanovený zákonom. Podľa §11 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20071001.html) nemožno územie zaťažiť nad rámec stanovený zákonom; podľa §12 zákona o prípustnej miere hovoria prahové hodnoty uvedené v osobitných zákonoch. Úlohou úradu teda je zistiť zákonom predpísané prahové hodnoty určené v jednotlivých osobitných zákonoch a následne tieto prahové hodnoty podľa osobitných zákonov vyhodnotiť v zmysle kritérií podľa prílohy č.10 k zákonu EIA. **Len na základe takto zisteného skutkového stavu je možné učiniť záver, či je zámer v území vôbec prípustný a ak prípustný je, či je potrebné jeho ďalšie posudzovania a aké zmierňujúce opatrenia je potrebné prijať.** Len deklaratórny resp. opisný spôsob vyhodnotenia vplyvov na životné prostredie nestačí, lebo §12 zákona o životnom prostredí jednoznačne požaduje kvantifikované vyhodnotenie prahových hodnôt podľa osobitných zákonov. Podľa čl.152 ods.4 Ústavy SR je potrebné uplatňovať taký výklad a aplikáciu zákona, ktorá rešpektuje ústavu a ostatné právne predpisy; SR je predovšetkým právny štát a preto je potrebné rešpektovať a dodržiavať systematiku a komplexnosť právneho poriadku SR; nemožno teda rozhodovanie podľa zákona EIA vyčleniť z tejto systematiky a preto nie je možné zákon o životnom prostredí ako aj ostatné osobitné zákony stanovujúce rôzne prahové hodnoty a rôzne prístupy a kritériá ignorovať. §29 ods.3 zákona EIA je teda potrebné vykladať tak, že úrad pri vyhodnocovaní kritérií podľa prílohy č.10 vyhodnocuje prípustnosť zámeru v území na

základe kvantifikovaných prahových hodnôt uvedených v osobitných zákonoch a súčasne aj celkový vplyv a jeho mieru na životné prostredie. **Pri tomto vyhodnocovaní podľa §29 ods.3 zákona EIA musí okrem prahových hodnôt a informácií od navrhovateľa brať do úvahy aj doručené stanoviská verejnosti a to vrátane tohto stanoviska ZDS.**

Žiadame podrobnú analýzu zásobovania drevnou štiepkou a vplyvov dopytu po drevnej štiepke v súvislosti s touto stavbou n stavy slovenských lesov; žiadame uviesť odkiaľ a ako bude zabezpečená táto surovina.

Vo svetle ukrajinskej krízy ako aj klimatickej krízy sa javí tepelné hospodárstvo založené na zemnom plyne ako neudržateľné, nedá sa preukázať odolnosť klimatickej infraštruktúry.

Z vyššie uvedených dôvodov požadujeme ďalšie posudzovanie zámeru.

Z hľadiska budúcich vplyvov nás zaujíma, akým spôsobom bude navrhovateľ reagovať na klimatickú krízu a jej prejavy; zaujíma nás jeho plán zelenej transformácie svojej činnosti a znižovanie uhlíkovej stopy a využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Zaujíma nás, akým spôsobom bude reagovať na uvedené ekologické a environmentálne krízy a výzvy a to zodpovedaním nasledovných otvorených otázok:

1) Príčiny dnešného zlého stavu hospodárstva treba hľadať v ekonomických reformách prvej Dzurindovej vlády. Nemožno im uprieť, že tieto reformy (spojené aj s rozpredávaním štátneho majetku, tzv. slovenského rodinného striebra) priniesli krátkodobé úspechy. Zo strednodobého a dlhodobého hľadiska však naša ekonomika patrí medzi najzraniteľnejšie v Európe a zároveň za najmenej pripravené čeliť výzvam spojeným so zvyšovaním automatizácie a postupným nahrádzaním ľudskej práce výkonnými robotmi (napr. Slovensko je výrobná linka automobilov, ale zásadnejší výskum automobilky realizujú v iných štátoch).

   Podľa viacerých názorov [iii],[iv] , **Slovensku hrozí tzv. pasca stredných príjmov:**

   Na druhej strane Slovensko čelí najbližšie desiatky rokov neuveriteľne obrovskej ekonomickej výzve. Ide o výzvu, ako nepadnúť do pasce strednopríjmových krajín. Zdrojom slovenského rastu za posledných dvadsať rokov bol práve obchod a vývoz. Slovensko neprodukuje veľmi inovatívnu pridanú hodnotu. Ako budeme ekonomicky rásť – a už sa to deje –, konkurenčné výhody začnú klesať. Ak nebudú nízke mzdové náklady, už nebudeme dostatočne konkurencieschopní.

   Ide o najväčšiu zmenu, ktorá nastane v slovenskej ekonomike v najbližšom desaťročí a ktorá bude mať dôsledky na politickú mapu krajiny, no žiaden politik o nej nehovorí. Ide o to, ako zmeniť ekonomický model Slovenska a prejsť od nízkonákladovej priemyselnej výroby a zahraničného vývozu na udržateľnejšiu formu rastu, ktorá generuje vyššiu pridanú hodnotu a inovácie. Ide o to, ako urobiť zo Slovenska krajinu, ktorá ľuďom poskytne nielen akúkoľvek novú prácu, ale kvalitnú prácu a príležitosti, pre ktoré slovenský talent nebude musieť utekať do zahraničia. Je mi ľúto, že o tejto kľúčovej otázke slovenskej budúcnosti sa v slovenskej politike veľmi nediskutuje.

   Je nepochybné, že ekonomika a hospodárstvo založené na týchto reformách sa vnútorne vyčerpalo a melie z posledného. Slovenská spoločnosť čelí rovnakým problémom, akým čelilo v poslednej dekáde svojej existencie socialistické Československo; dokonca je veľmi podobná aj symptomatika. Pre porovnanie odkazujeme na príhovor Miloša Jakeša v Červenom Hrádku (https://www.youtube.com/watch?v=cKoQQo8gdPM&t=1257s), ktorý podľa wikipedie (https://sk.wikipedia.org/wiki/Prejav_Milo%C5%A1a_Jake%C5%A1a_na_%C4%8Cervenom_hr%C3%A1dku) je *„sondou do zmýšľania vedúcich predstaviteľov komunistického režimu niekoľko mesiacov pred jeho zánikom. Ortodoxný stúpenec normalizácie Miloš Jakeš v ňom dôrazne apeloval na nutnosť odštartovať zásadné ekonomické a spoločenské reformy. Pomerne presne identifikoval základné a pre režim osudové problémy, ktoré však už nemohli byť riešené v intenciách direktívno-centralistického modelu socializmu."*
   Porovnajme štruktúru príhovoru:

   a. útok na ekologických aktivistov
   b. útok na občiansku spoločnosť
   c. útok na politickú opozíciu
   d. konštatovanie potreby perestrojky
   e. nemohúcnosť z prinášania riešení na vážne spoločenské a hospodárske problémy

ZDS v rámci Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk) je potrebné nastaviť transformáciu hospodárstva na ekologickom princípe; **žiadame navrhovateľa vysvetliť, jeho príspevok k budovaniu ekologického a inovatívneho hospodárstva založeného na znalostiach a občianskej participácii.**

2) ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovane uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne naplňať. Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie Y(X)=f(C)+f(L)+f(A); t.j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru. ZDS tak presadzuje myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorý vhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to, že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast. Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri, ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnej energie). **Žiadame navrhovateľa, aby navrhol opatrenia, ktorými prispeje k zelenej transformácii hospodárstva aj celej spoločnosti založenej na inováciách a Euróspkej zelenej dohode** (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk); **žiadame úrad, aby takéto opatrenia určil ako záväzné podmienky rozhodnutia.**

3) Európska komisia pripravuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55" (https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. **Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru.** Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (https://euobserver.com/climate/152419).

4) Energetická efektivita budov, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na pich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie.

Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý ma zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami.

Viacej informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadavok, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené.

5) Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej-konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamena-pre-slovensko/); žiadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov.

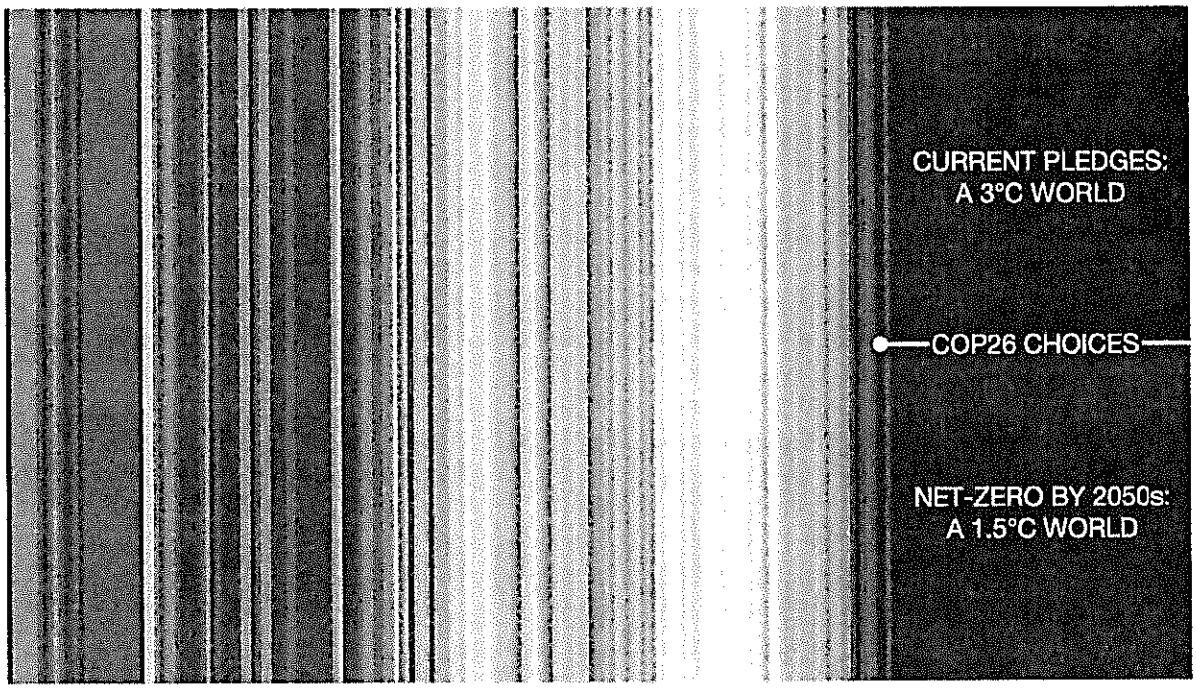

Na Slovensku to znamená, že Slovenská klíma sa zmení ešte viac ako doteraz, nadobudne značne stredomorský charakter podobný dnešnému Chorvátsku (https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/599783-klimatolog-fasko-v-ide-o-pravdu-slovensko-bude-mat-pocasie-ako-vnutrozemie-chorvatska-a-bulharska/). Aké adaptačné a mitigačné klimatické opatrenia zámer implementuje?

Klimatická zmena je podľa IPCC horšia, než sme čakali. Šance na zastavenie otepľovania pod 1,5 stupňa Celzia sú veľmi malé. Môžeme ešte zabrániť úplnej katastrofe, ale mali by sme sa pripraviť na extrémne počasie, suchá a zaplavenie pobrežných oblastí. Následky klimatickej krízy pocíti každé miesto na planéte, píše sa vo februárovej správe Medzinárodného panela pre zmenu klímy (IPCC). Jej obsah podrobnejšie uvádza článok v Denníku N.

Podľa vedcov sa väčšina krajín pripravuje na oteplenie o 1,5 až dva stupne. Bude však vyššie, a opatrenia teda nebudú stačiť. Prioritou je stále zníženie emisií skleníkových plynov, no IPCC zdôrazňuje aj potrebu adaptačných opatrení. Inak povedané, musíme sa pripraviť na život s väčším množstvom prírodných katastrof.

V Európe identifikuje správa štyri riziká: vlny tepla, záplavy, suchá, nedostatok vody. Veľmi bude postihnutý juh Európy. Pri oteplení o dva stupne bude nedostatkom vody trpieť viac ako tretina obyvateľov, pri trojstupňovom náraste teplôt dvakrát viac.

S otepľovaním sú spojené ďalšie riziká: strata prirodzených habitatov a obmedzenie fungovania ekosystému, vyššia úmrtnosť, neúroda, strata úrodnej pôdy.

Chránená nie je ani severná Európa – tú môžu ohroziť záplavy či silné búrky. Suchá a neúroda alebo, naopak, záplavy a silné búrky zasiahnu aj Slovensko.

Najbezprostrednejšie zasiahnutým sektorom bude poľnohospodárstvo. Nedostatok potravín pocítia milióny ľudí. Ohrozené sú najmä najchudobnejšie regióny, no dôsledky pocíti aj Európa, najmä južná. Obmedzená produkcia potravín zdvihne ich ceny.

Poľnohospodári by sa mali zamerať na zadržiavanie vody v krajine a preorientovať sa na ekologické postupy, ktoré nie sú také závislé od závlahy a zvládajú výkyvy počasia.

Mestá sa musia pripraviť na zvládnutie horúčav: napríklad výsadbou verejnej zelene či lepším hospodárením s dažďovou vodou. Vlny horúčav pomáhajú prekonať aj opatrenia ako zelené strechy.

Budeme musieť viac investovať do systémov na monitorovanie a vyhodnocovanie rizík, ako sú záplavy, víchrice, či do odstraňovania ich následkov.

6) Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov je základným legislatívnym nástrojom odpadového hospodárstva. Podľa hierarchie odpadového hospodárstva je zneškodňovanie odpadu až na poslednom mieste v prioritách nakladania s odpadom. Reálne je to však na Slovensku najčastejšie používaný spôsob nakladania s odpadom. Príčinou tohto stavu je prevažne lineárny ekonomický model súčasnej spoločnosti. Ťažíme prírodné zdroje, odnášame ich na opačný koniec sveta, kde sa z nich vyrábajú výrobky. Tie sú distribuované do ďalších kútov sveta, kde ich spotrebitelia kúpia, použijú a vyhodia. Tak vzniká odpad a suroviny vo forme produktov končia na skládkach, v spaľovniach či pohodené vo voľnej prírode.

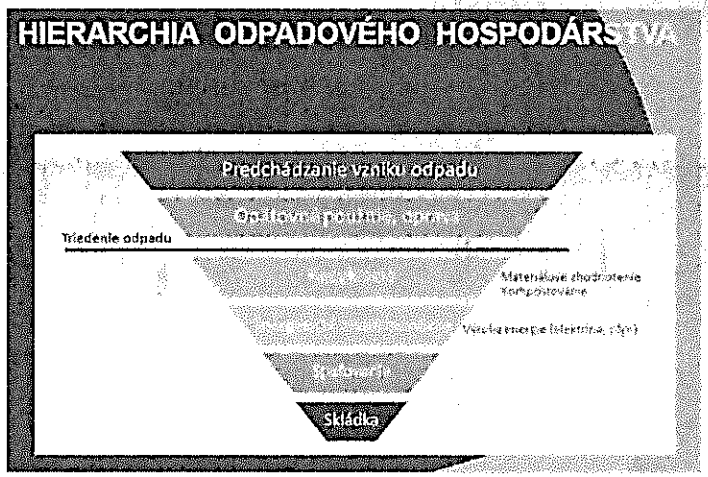

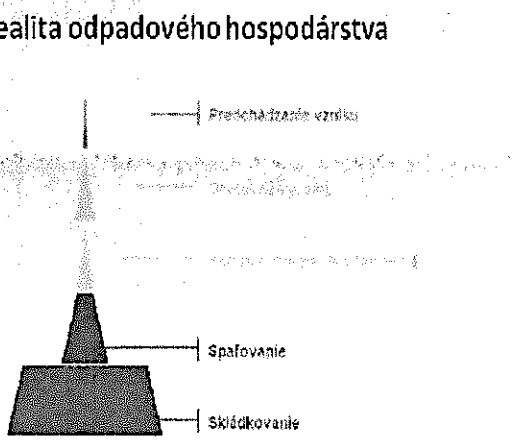

Žiadame v projekte riešiť výrazný odklon od zneškodňovania odpadu skládkovaním v súčasnosti (lineárna ekonomika) a posunutie odpadového hospodárstva smerom k modelu založenom na cirkulárnej ekonomike – pomocou účinného zhodnocovania materiálov v odpade. Takto sa výrazne minimalizuje odpad a náklady na vstupné materiály i energiu, potrebné pre výrobu nových výrobkov. Navrhovaná činnosť prispieva k plneniu cieľov v oblasti triedenia a recyklácie komunálnych odpadov, ktoré ako členská krajina EÚ musíme splniť: do roku 2035 budeme triediť a recyklovať 65 % komunálnych odpadov,v roku 2035 bude skládkovaných iba 10 % komunálnych odpadov.

Lineárny model ekonomiky

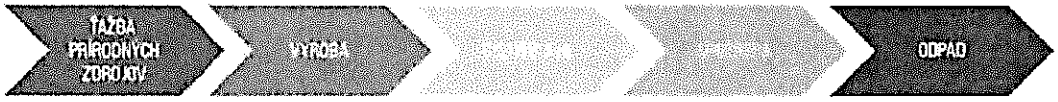

Cikulárny model ekonomiky

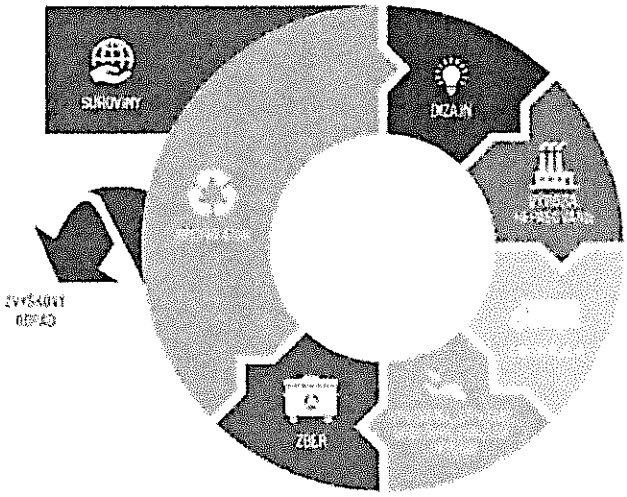

Do pozornosti kladieme Akčný plán pre zavedenie cirkulárnej ekonomiky (https://ec.europa.eu/environment/strategy/circular-economy-action-plan_sk); ktorý je plánom Európskej únie pre vysporiadanie sa s ekologickými dôsledkami nevhodných odpadových politík.

Na určenie prípustnosti zámeru v krajine (§11 a §12 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb.) ako aj ako odborný základ prípadných navrhovaných environmentálnych opatrení (§17 ods.1 zákona o životnom prostredí) na uvedené požadujeme environmentálne hodnotenie dopadov stavieb na krajinu a obyvateľa (napr. formou hodnotenia a certifikácie GreenPass https://www.environmentalnehodnotenie.sk/, [illegible]). **Na základe výsledkov krajinného hodnotenia žiadame, aby sám navrhovateľ určil primerané environmentálne opatrenia.**

Žiadame, aby zmierňujúce opatrenia určené v rozhodnutí ako záväzné podmienky podľa §29 ods.13 zákona EIA obsahovali aj:

I. prvky zelenej infraštruktúry a obnovy biodiverzity podľa §2 písm. zh až zj zákona OPK č.543/2002 Z.z.
II. opatrenia ochrany vôd podľa §5 až §11 Vodného zákona
III. opatrenia realizácie Programu odpadového hospodárstva
IV. opatrenia realizácie obehového hospodárstva

Pri určení týchto opatrení je treba v zmysle §29 ods.3 zákona EIA vychádzať aj z návrhov verejnosti; Navrhujeme, aby navrhovateľ akceptoval nasledovné opatrenia (ktoré sa v praxi osvedčili ako tzv best available techniques – BAT – krajinných environmentálnych opatrení) alebo sám navrhol k nim lepšiu alternatívu resp. riešenie, ktoré dané environmentálne oblasti splní lepšie/vhodnejšie a to na základe výsledkov požadovaného krajinného hodnotenia. V rámci doplňujúcej informácie žiadame komparatívnu analýzu výhod a nevýhod a zdôvodnenie výsledného vybraného riešenia.

Žiadame predložiť komplexný projekt postupného revitalizovania areálu Bane Handlová a vymedzenie, ktorá jeho časť bude určená na realizáciu v súvislosti s environmentálnymi opatreniami určenými ako podmienky rozhodnutia EIA.

Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru (vrátane našich) žiadame vyhodnotiť podľa §20a zákona EIA a to nielen v zmysle vecného posúdenia ale aj v zmysle právneho posúdenia veci a na základe tohto vyhodnotenia rozhodnúť vo veci samej. Podľa čl.2 ods.2 Ústavy SR sa rozhodnutia úradov musia realizovať v rámci zákonných kompetencií a zmocnení; podľa §3 ods.1 Správneho poriadku sú úrady povinné rešpektovať a presadzovať záujmy štátu a spoločnosti. Environmentálne záujmy sú definované aj v osobitných hmotnoprávnych predpisoch chrániacich

životné prostredie a jeho zložky, ktorých zoznam je na stránke MŽP SR na adrese https://www.minzp.sk/legislativa/. Žiadame teda doručené pripomienky vyhodnotiť vecne aj právne v zmysle týchto právnych predpisov a toto vyhodnotenie uviesť v rozhodnutí. Z vyhodnotenia pripomienok súčasne vyplynie, ktoré podmienky je potrebné uložiť podľa §29 ods.13 resp. §37 ods.4 zákona EIA.

Žiadame vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • hodnota; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť merateľný ukazovateľ, ktorý bude následne monitorovaný aj z hľadiska poprojektovej analýzy.

Za účelom zabezpečenia efektivity konania, odporúčame úradu aj navrhovateľovi aktívne konzultovať projekt s verejnosťou a v nasledujúcich povoľovacích konaniach kontaktovať verejnosť ešte pred podaním žiadostí na úrad napr. v zmysle §36 ods.5 resp. §64 ods.1 Stavebného zákona. Prípadnú konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk. **ZDS na vykonaní konzultácie trvá.**

• Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.
• **Zásady Integrity konania ZDS:** https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/
• **Environmentálne princípy činnosti ZDS:** https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS https://denniky.sk/autor/marcelslavik/?ref=in, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv
Marcel Slávik, predseda
sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
+421 907 901 676
www.samospravydomov.org
www.climaterealityproject.com

Okresný úrad Prievidza
odbor starostlivosti o životné prostredie
G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza

Vaša značka		Naša značka	*Ok/004/2022*	Dátum	*02.05.2022*
Váš list z		Vybavuje	*Ing. Milan Obrk*		
		Kontakt	*+421 917 654 555*		

Vec: Pripomienky k zmene navrhovanej činnosti

Činnosť: VÝSTAVBA, REKONŠTRUKCIA A MODERNIZÁCIA VÝROBY TEPLA A ROZVODOV TEPLA V MESTE HANDLOVÁ, STAVBA 1: Zdroj tepla a elektrickej energie
Miesto konania: k.ú. Handlová
Predmet činnosti: Navrhovaný projekt predstavuje vybudovanie najmodernejšieho systému kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie v nových technologických zariadeniach TOK a ORC (+ CVST) na báze drevnej štiepky, v kombinácii s dvoma kogeneračnými jednotkami na zemný plyn a existujúcimi plynovými kotolňami v meste Handlová PK1, 3, 4, 5, 8, 10, 13, 15 (8 ks) a ich kogeneračnými jednotkami (3 ks KGJ), ako aj existujúcim biomasovým kotlom VESKO (rezerva) v Teplárni, pre existujúce odbery tepla mesta Handlová, CZT KMET Handlová.
Nové zariadenia TOK a ORC budú zabezpečovať výrobu elektriny a výrobu tepla pre ústredné kúrenie a prípravu teplej úžitkovej vody pre časť mesta Handlová celoročne
Navrhovateľ: KMET Handlová, a.s., F. Nádaždyho 92/2, 972 51 Handlová, IČO 36 334 634

Na základe informácie pre verejnosť podľa § 24 ods. 1 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zverejnenej 20.04.2022 Okresným úradom Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie, podávam pripomienky k zmene navrhovanej činnosti: Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výroby tepla a rozvodov tepla v meste Handlová, Stavba 1: Zdroj tepla a elektrickej energie navrhovateľa KMET Handlová, a.s., F. Nádaždyho 92/2, 972 51 Handlová, IČO 36 334 634

Účel:
Navrhované riešenie: Plánuje sa vybudovanie centrálneho zásobovania teplom prostredníctvom Stavby 2 (vonkajších rozvodov tepla v meste Handlová, skratka CZT) a prostredníctvom nového energetického zdroja Stavby 1 (v areáli Bane Handlová), na báze drevnej štiepky, ktorým sa bude vyrábať teplo a elektrická energia. Teplo sa bude odovzdávať do centrálnej vykurovacej sústavy mesta Handlová, elektrická energia sa bude odovzdávať do siete Stredoslovenskej distribučnej spoločnosti a.s. Žilina. Nový energetický zdroj TOK a ORC bude schopný pokryť 89,42% potrieb tepla pre určenú časť mesta Handlová, zvyšok pokryjú existujúce plynové kotolne (10,58%). Pridanou hodnotou je ústup od zdrojov energií z fosílnych palív – zemného plynu, a prechod na obnoviteľné miestne zdroje energie – drevnú štiepku, ktorej je v lokalite dostatok.
Do nového energetického zdroja budú pracovať aj súčasné zdroje teplárne v Bani Handlová, a to dve kogeneračné jednotky na báze zemného plynu (KGJ-1, KGJ-2) a jeden kotol na biomasu VESKO (K-1), ktoré sú prevádzkované spoločnosťou Handlovská energetika s.r.o. Zapojenie týchto existujúcich zdrojov tepla je z dôvodu využitia médií existujúcej infraštruktúry pre nové inštalované zariadenia CZT (elektrina, kanalizácia, vodovod, výroba dusíka a stlačeného vzduchu) resp. z dôvodu alternatívneho zastúpenia pri výpadku niektorého z uvedených zariadení.

V rámci realizácie nového zdroja tepla a elektriny TOK a ORC sa navrhuje
1. Rekonštrukcia existujúceho stavebného objektu bývalého splyňovania pre účely SO 01 Zdroj tepla a elektrickej energie, o celkovom tepelnom výkone 4 294 kWt a celkovom elektrickom

Ing. Milan Obrk, Cesta na štadión 1197/30, 010 04 Žilina, obrk.milan@gmail.com, mobil +421 917 654 555
Autorizovaný stavebný inžinier, Inžinier pre technické, technologické a energetické vybavenie stavieb

výkone 1 096 kWel;
2. Vybudovanie samostatne stavebne oddelených priestorov pre inštaláciu TOK a ORC s príslušenstvom, inštaláciu elektrotechnických zariadení vyvedenie výkonu a vlastnej spotreby s príslušenstvom, NN a VN rozvodne, pre sociálne zázemie obsluhy technológie a novú trafostanicu a dieselagregát (prístavok);
3. Vybudovanie prepojení na existujúce inžinierske siete (toky médií) - vyvedenie tepelného výkonu do nových a existujúcich rozvodov tepla, vyvedenie elektrického výkonu do elektrickej siete Stredoslovenskej distribučnej, a.s. (SSD Žilina), zabezpečenie paliva (drevnej štiepky), pripojenie na ostatné prevádzkové médiá existujúcej infraštruktúry – el. energie pre vlastnú spotrebu, na kanalizáciu, na vodovod, výrobu dusíka, výrobu stlačeného vzduchu.

Projekt rieši kompletné stavebné a strojné vybavenie vrátane všetkých inštalácií a merania a regulácií (MaR) s príslušenstvom pre online komunikáciu vybraných prevádzkových veličín z nových zariadení TOK a ORC na dispečing Centrálneho zásobovania teplom (CZT) KMET Handlová.
Konečným cieľom je diverzifikácia zdrojov energie, ústup od 100%-nej závislosti od zemného plynu (cenovo i bezpečnosťou dodávok) a po realizácii Stavby 1 podpora obnoviteľných zdrojov energie.

Pripomienka č.1.
Z hľadiska vplyvu na životné prostredie v zámere absentuje hodnotenie vplyvu jestvujúcej kotolne na životné prostredie z hľadiska zvýšenia emisií so zabezpečovania výroby tepla pre KMET Handlová a.s.. Nie je možné posudzovať vplyv TOK a ORC spolu s jestvujúcimi KGJ umiestnenými v areáli Bane Handlová.
V projekte sa uvádza: „Výroba tepla pre odbery CZT KMET Handlová v TOK a OCR zariadeniach pokryje 89,42% z celkovej spotreby tepla pre zadané výkony a odbery tepla a elektriny, zvyšok zabezpečia existujúce plynové kotolne CZT Kmet Handlová v meste Handlová (10,58%)."
Tento údaj je zavádzajúci lebo zdroj TOK a ORC tvoria v teple len 10% inštalovaného výkonu. Vzhľadom na sezónnosť potrieb tepla a parametrov zariadení žiadam:
Žiadam doplniť posúdenie vplyvu od technológie kotolne existujúceho zdroja tepla kotla na biomasu VESKO (K-1) súčasne s novou technológiou, lebo sú pre znečistenie ovzdušia dôležité aj jeho parametre. Podľa rozptylovej štúdie sú všetky parametre ovzdušia aj pri spostení samotného nového zdroja TOK s ORC horšie ako za súčasného stavu
Žiadam doplniť posúdenie vplyvu od Stavby 1, vrátane jestvujúcich technológií, ako celku bez vyňatia jestvujúceho kotla VESCO z posudzovania. V prípade výpadku nového zdroja TOK s ORC bude znečisťujúcim zariadením.

Pripomienka č. 2.
Projekt stavby 1 a stavby 2 má vplyv na cenu tepla, teda na fixnú zložku ceny tepla. Preto nie je možné neuvádzať **Celkové náklady.** Podľa predloženého projektu je zrejmé o aké zariadenia technológie rozvody a práce sa jedná vrátane dimenzií týchto rozvodov, v akom teréne a prostredí sa nachádzajú, rovnako je zrejmé o aké výmenníkové stanice a s akými výkonmi sa uvažuje. V prípade využitia finančných prostriedkov z fondov (napríklad z eurofondov) je potrebné optimalizovať vynaložené prostriedky tak, aby sa dosiahla čo najvyššia efektivita investovaných prostriedkov.
Žiadam doplniť zámer o projektový náklad na Stavbu 1 a stavbu 2 s rozpisom a spôsobom ako budú do prevádzky začlenené technológie Handlovskej energetiky. Má to vplyv na konečnú cenu tepla.
Žiadam posúdiť stavbu 1 a stavbu 2 ako celok, analýzou systémom hodnota za peniaze, lebo sa jedná o jediný subjekt, ktorý zabezpečuje v dotknutom území teplo pre vykurovanie a ohrev teplej úžitkovej vody.
Touto analýzou je možné posúdiť aj vplyv na životné prostredie. Teda zvýšenie možného psychologického tlaku s nákladmi na teplo na občanov mesta Handlová, ktorí sú výlučne závislí od dodávok tepla od jednaného dodávateľa tepla v meste. Pre úplnosť prikladám definíciu životného prostredia (na konci pripomienok).

Pripomienka č. 3.
V projekte naďalej absentuje využitie bez emisných technológií pri výrobe tepla (slnečné kolektory, fotovoltanika), ktoré by boli inštalované ako súčasť jestvujúcich odovzdávacích staníc tepla (OST) v odberných miestach. Dnes je ohrev teplej úžitkovej vody (TUV) cez priame výmenníky, nie je využívaná

akumulácia TUV, čo má za následok nutný zvýšený pohotovostný výkon výroby tepla. A to z toho dôvodu, že k odberom TUV dochádza nárazovo. V roku 2018 si dala spoločnosť KMET Handlová a.s. vypracovať štúdiu.
Žiadam doplniť zámer o vyhotovenie vplyvu vyššie uvedených technológii na spotrebu primárnej energie či už je to v podobe štiepky alebo v podobe energie v plyne, rovnako zhodnotenie vplyvu týchto technológií na spotrebu tepla pre konečných odberateľov.
Doposiaľ v projekte **VÝRAZNE ABSENTUJE** reálne zhodnotenie úspor primárnej energiie
Žiadam exaktne hodnotenie zníženia spotreby primárnej energie na pokrytie potrieb na vykurovanie a prípravu TUV pre dotknuté obyvateľstvo.
Ešte raz upozorňujem na skutočnosť, že v prípade začlenenia kombinovaných výmenníkových staníc do systému CZT, teda do stavby 2 a s použitím stavby 1 odberateľ tepla (občan mesta Handlová) zaplatí z obstarávacej ceny výmenníkových staníc, len 15% smenou systému odovzdávacích staníc z tlakovo závislých na tlakovo nezávislé s akumulačnou výrobou teplej úžitkovej vody sa zníži potrebný okamžitý výkon systému, a tým pádom klesne aj spotreba tepla. Rovnako je možné pre letné mesiace vybaviť akumulačné zásobníkmi elektrickými špirálami napájanými z fotovoltaických panelov pre do ohrev teplej úžitkovej vody, týmto spôsobom sa zníži prevádzková teplota vykurovacej vody v CZT v prechodných a letných mesiacoch a klesnú aj tepelné straty na potrubných rozvodoch CZT.
Pre vyššie uvedené argumenty je nevyhnutné doplniť projekt o vyhotovenie vplyvu kombinovaných výmeníkových staníc so solárnimi kolektormi, na predohrev TUV, vytvorenie akumulačného systému prípravy TUV a pripojenie na fotovoltaiku na ekologickosť prevádzky CZT.
Okrem tohto chcem poukázať na dôležité hodnotiace parametre citovanej výzvy projekčnou kanceláriou. Sú to:
P0655 - Úspora PEZ v systémoch centralizovaného zásobovania teplom
Rozdiel spotreby primárnych energetických zdrojov v systémoch centralizovaného zásobovania teplom pred realizáciou úsporných opatrení a po realizácii týchto opatrení prepočítaný na priemerné ročné množstvo dodaného tepla. Podľa charakteristiky CZT sa použijú priemerné hodnoty pre ročné množstvo dodaného tepla 1 až 5 rokov pred realizáciou opatrení.
P0103 - Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov
Tento ukazovateľ sa vypočíta pre intervencie, ktoré sú priamo zamerané na zvýšenie výroby obnoviteľnej energie alebo zníženie spotreby energie prostredníctvom opatrení na úsporu energie, preto jeho použitie je povinné len v prípadoch, keď tieto ukazovatele sú relevantné. Jeho použitie pre iné intervencie s možným vplyvom na vznik skleníkových plynov je dobrovoľné. Ukazovateľ vyjadruje celkový predpokladaný ročný pokles ku konca sledovaného obdobia, nevyjadruje celkový pokles počas sledovaného obdobia. V prípade výroby obnoviteľnej energie odhad vychádza z množstva primárnej energie, ktorá bola vyrobená podporovanými zariadeniami v danom roku (za jeden rok po ukončení projektu alebo za kalendárny rok po ukončení projektu). Obnoviteľná energia by mala byť neutrálna, pokiaľ ide o vznik skleníkových plynov, a nahradiť výrobu neobnoviteľnej energie. Vplyv neobnoviteľnej energie na vznik skleníkových plynov sa odhadne podľa celkových emisií skleníkových plynov na jednotku neobnoviteľnej výroby energie v príslušnom členskom štáte. V prípade opatrení na úsporu energie, odhad vychádza z množstva primárnej energie, ktorá sa ušetrila podporovanými aktivitami v danom roku (za jeden rok po ukončení projektu alebo za kalendárny rok po ukončení projektu). Úsporou energie má byť nahradená produkcia neobnoviteľnej energie. Vplyv neobnoviteľnej energie na vznik skleníkových plynov sa odhadne podľa celkových emisií skleníkových plynov na jednotku neobnoviteľnej výroby energie v príslušnom členskom štáte.
Oba tieto ukazovatele sú dôležité pre kvalitné životné prostredie občanov mesta Handlová
Pri projekte stavby 1 nie je dokladované zníženie emisií. Navyše podľa rozptylovej štúdie je preukázané, že došlo k zhoršeniu vplyvu už i len samotného nového zdroja tepla TOK s ORC bez jestvujúceho kotla VESCO (K1) na ovzdučie.

Pripomienka č. 4.
V projekte opätovne absentuje dopad na spotrebu energií z hľadiska využívania jestvujúcich kotlových technológií v okrskových kotolniach PK 1 až PK 13.
Žiadam doplniť hodnotenie úspor na spotrebe energií na strane konečných spotrebiteľov tepla.

Pripomienka č. 5.
V projekte opätovne absentuje zhodnotenie všetkých jestvujúcich technológií na výrobu tepla, ktoré vstupujú do procesu výroby tepla v meste Handlová. Jedná sa o technológie v jestvujúcich okrskových kotolniach PK 1 až PK 13, technológiu jestvujúceho zdroja tepla v areáli HBP Baňa Handlová.
Žiadam doplniť hodnotenie stavu a veku jednotlivých technológií, ich účinnosť a využitie v čase počas roka.

Hodnotením je možné lepšie určiť a zhodnotiť celkovú efektívnosť a ekologickosť stavby 1 a stavby 2, rovnako je hodnotením možné lepšie deklarovať ekologickosť, hospodárnosť prevádzky a vynaložených investícií a hlavne ekonomický vplyv na obyvateľstvo.

Pripomienka č. 6
V projekte opätovne absentuje konkrétne exaktné hodnotenie vplyvu na obyvateľstvo a urbánny komplex. Uvádza sa v ňom: *„Celkovo bude realizáciou navrhovanej činnosti priamo dotknutý významný počet obyvateľov mesta Handlová. Tangovanou infraštruktúrou je zásobovanie teplom. Vplyvy budú po ekologickej stráne pozitívne a dlhodobé, z hľadiska ruchu z výstavby negatívne, ale dočasné, v kumulácii s dopravnými obmedzeniami. Zdôrazniť je potrebné tiež aspekt sociálno-ekonomický - náklady, energetická efektivita (hospodárnosť), diverzifikácia zdrojov energie v podmienkach rizík bezpečnosti dodávok zemného plynu a súčasnej 100% závislosti na tomto jedinom zdroji energie." Takéto hodnotenie nie je dostačujúce, nie je výpočtom preukázaná jeho energetická efektivita (hospodárnosť) ani ekologickosť.*
Žiadam doplniť exaktné hodnotenie vplyvu na obyvateľstvo a urbánny komplex výpočtom.

Pripomienka č. 7
V projekte opätovne absentuje hodnotenie zámeru s variantnými riešeniami CZT.
Žiadam doplniť zámer o hodnotenie zámeru s variantnými riešeniami, (napríklad optimalizácia prevádzky jestvujúcich zariadení pomocou modernej nadradenej regulácie s predikciou vývoja počasia, zmeny systému CZT s využitím plne kondenzačných technológií na výrobu tepla, optimalizáciou prevádzkovej teploty vykurovacej vody v letných mesiacoch na ohrev TUV).

Ďalej chcem poukázať na jednotlivé state ktoré definujú projekt ako nejednoznačný a dávajú priestor prevádzkovateľovi na obchádzanie hodnotiacich kritérií, ako aj vyhýbanie sa možným dopadom za zlé prevádzkovanie zdrojov tepla:
V projekte na strane 10 sa uvádza:
Započítaný je celkový možný výkon zdrojov v areáli Bane Handlová, hoci VESKO bude fungovať ako záložný zdroj pre prípad výpadku niektorého zo zdrojov, resp. ako zdroj v dobe odstávky niektorého zo zdrojov, resp. ako rezerva pre pokrytie výhľadových odberov tepla a pre prípadne uvažované nové odbery tepla v meste Handlová.
Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa v <u>Bani Handlová</u>

- tepelné výkony teplárne zvýšia zo súčasných 4,1 MWt na 8,394 MWt (raz toľko),
- elektrické výkony zo súčasných 0,999 MWel na 2,095 MWel (raz toľko).

Celkové výkony <u>všetkých uvažovaných zdrojov pre CZT v Bani Handlová a v meste Handlová</u>

- tepelné výkony budú porovnateľné – stúpnu z 39,048 MWt na 40,724 MWt (+4,3%),
- elektrické výkony vzrastú zo súčasných 1,599 MWel na 2,695 MWel (asi o polovicu, +59,3%).

<u>Ak uvažujeme kotol VESCO, ako studenú zálohu nie je možné s ním rátať. Ak s ním rátame je potrebné posudzovať vplyv jestvujúceho kotla na životné prostredie a ovzdušie samostatne ale aj spoločne.</u>

V projekte na strane 27 sa uvádza:
Vyvedenie tepla z CVST bude do CZT KMET Handlová. Vykurovacie okruhy sú rozdelené na primárnu stranu a sekundárnu stranu:
→ Primárna strana (nové teplo z nového ORC):
1 ks samostatne regulovaná vetva pre CZT KMET Handlová, teplotný spád zima 100/70°C, teplotný spád leto 80/60°C, potrubie 2x DN200, PN25, pripojenie na nové výmenníky tepla v strojovni kotolne.
→ Sekundárna strana (teplo z existujúceho zdroja 2x KGJ a VESKO):
1 ks samostatne regulovaná vetva pre CZT KMET Handlová, teplotný spád zima 95/65°C, teplotný spád leto 75/50°C, potrubie 2x DN200, PN25, pripojenie na rozdeľovač tepla a zberač tepla vykurovacej vody v strojovni kotolne.
<u>Ak hovoríme o zvyšovaní energetickej účinnosti a znižovaní energetickej náročnosti CZT, tieto tvrdenia sú ostro kontrastujúce s hodnotami prevádzkových teplôt. Tie presahujú teploty na ktoré sa dnes prevádzkujem sústava KMET Handlová a.s.</u>

Výpočty dopadov na životné prostredie, na energetickú efektivitu a aj efektívnosť vynaložených prostriedkov na tento zámer, je potrebné vykonať s jasne zadefinovanými vstupnými premennými a veličinami, nakoľko sa jedná o zámer ktorý ovplyvní obyvateľstvo mesta Handlová na desiatky rokov.
Zisťovacie konanie bez exaktných merateľných dopadov na životné prostredie nie je zisťovacím konaním.

Ešte raz definícia životné prostredie:
Vo funkčnom ponímaní je životné prostredie súhrn materiálnych zložiek sveta, prírodných i umelo vytvorených, v ktorých, a za pomoci ktorých si človek uspokojuje svoje materiálne a duchovné potreby, čím ich mení, pretvára a súčasne vytvára materiálne podmienky svojho ďalšieho života a života budúcich generácií. Životné prostredie je jednou z určujúcich zložiek kvality života spoločnosti (zdroj: *Slovenská terminologická databáza* [online]).

S pozdravom

Ing. Milan Obrk

Na záver konštatovanie:

Uč dnes existuje rozhodnutie Okresného úradu Prievidza odbor starostlivosti o životné prostredie, G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza, ako príslušný orgán štátnej správy, pri ktorom zrejme nebola dodržaná lehota.
Uč dnes existuje pochybnosť o tom, že Okresný úrad Prievidza odbor starostlivosti o životné prostredie, G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza, ako príslušný orgán štátnej správy, neinformuje dotknutú verejnosť o zmenách v zisťovacom konaní, tak ako má.

Ing. Milan Obrk, Cesta na Štadión 1197/30, 010 04 Žilina, obrk.milan@gmail.com, mobil +421 917 654 555
Autorizovaný stavebný inžinier, Inžinier pre technické, technologické a energetické vybavenie stavieb

FABIAN & VAŇKO, s.r.o., Skuteckého 30, 974 01 Banská Bystrica

OKRESNÝ ÚRAD PRIEVIDZA
-5-
Doštoduňa: 9. 05. 2022
Ev. číslo: 0026509/2022 Číslo spisu: OU-PD-OSZP-2022/014481-
Prílohy/listy: Vybavuje: -012

Okresný úrad Prievidza
Odbor starostlivosti o životné prostredie
G. Švéniho 3H
971 01 Prievidza

Vaša značka	*Naša značka*	*Vybavuje-tel.*	*vytlačené dňa:*
	684/22	Vaňko - 0905 644 797	9.5.2022

vankoi@fabian-vanko.sk

Spracovateľ: Ing.Vaňko, RNDr. Mociková, PhD., 0905 912 887

Vec: **„Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výroby tepla a rozvodov tepla v meste Handlová, Stavba 1: Zdroj tepla a elektrickej energie" – posúdenie vplyvov na životné prostredie – žiadosť o poskytnutie doplňujúcich informácii**

Naša spoločnosť zabezpečuje projekčnú a inžiniersku činnosť pre stavebný zámer

„Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výroby tepla a rozvodov tepla v meste Handlová,

Stavba 1: Zdroj tepla a elektrickej energie"

pre investora KMET HANDLOVÁ, a.s.

V prílohe tohto listu posielame pre vyššie uvedenú žiadosť :

- doplnené pripomienky, A./, Združenia domových samospráv zastúpeného Marcelom Slávikom k predloženému zámeru navrhovanej činnosti (mail z 29.4.2022).

- doplnené pripomienky, B./, Ing. Milan Obrk, Cesta na štadión, 1197/30, 010 04 Žilina, ktoré uviedol vo svojom vyjadrení k predloženému zámeru navrhovanej činnosti z 2.5.2022

FABIAN & VAŇKO, s.r.o.
Skutecného 30
974 01 Banská Bystrica
IČO: 31 626 088 IČ DPH: SK2020456042

S pozdravom

Ing. Igor Vaňko, konateľ FABIAN & VAŇKO, s.r.o.

VÝSTAVBA, REKONŠTRUKCIA A MODERNIZÁCIA
VÝROBY TEPLA A ROZVODOV TEPLA V MESTE HANDLOVÁ

Stavba 1: Zdroj tepla a elektrickej energie

Doplňujúce informácie podľa § 29 ods. 10 zákona č. 24/2006 Z. z.

Predmetom doplnenia sú pripomienky **Ing. Milana Obrka** (list č. Ok/004/2022 z 02.05.2022). Vyjadrenie k pripomienkam je vyznačené kurzívou.

Pripomienka č.1:
Žiada doplniť posúdenie vplyvu od technológie kotolne existujúceho zdroja tepla VESKO (K-1) súčasne s novou technológiou. Podľa rozptylovej štúdie sú všetky parametre ovzdušia aj pri spustení samotného nového zdroja TOK a ORC horšie ako za súčasného stavu.
Vyjadrenie: *VESKO bude pracovať pri odstávke TOK/ORC cca 10 dní v roku, posudzovanie vplyvu na ovzdušie, navyše ako zdroja, ktorý je v značnom odstupe od obytných zón mesta, je nenáležité. Nevylučuje sa jeho krátkodobé použitie v prípade výpadku TOK/ORC resp. KGJ-1,2, čo nie je štandardnou situáciou.*
Rozptylová štúdia uvádza koncentrácie znečisťujúcich látok v ovzduší vo vzťahu k limitom na ochranu ľudského zdravia pre: ▪ NO2 – krátkodobé i dlhodobé na úrovni niekoľko percent limitu, či už v nulovom alebo realizačnom variante; ▪ CO – ako zanedbateľné, či už v nulovom alebo realizačnom variante; ▪ PM10 a PM 2,5 – krátkodobé na úrovni niekoľkých percent z limitu, dlhodobé na úrovni desatín percenta limitu, či už v nulovom alebo realizačnom variante. Z uvedeného nie je možné dedukovať zhoršenie parametrov ovzdušia po spustení nového zdroja TOK/ORC.

Výroba tepla pre odbery CZT KMET Handlová v TOK a OCR zariadeniach pokryje 89,42% z celkovej spotreby tepla pre zadané výkony a odbery tepla a elektriny, zvyšok zabezpečia existujúce plynové kotolne CZT Kmet Handlová v meste Handlová (10,58%) :
Vyjadrenie : *Tieto údaje sú stanovené zo skutočnej nameranej výroby a predaja tepla pre spotrebiteľov fy. KMET Handlová za roky 2016, 2017, 2018, 2019 a odberového diagramu potreby tepla pre tieto údaje v zmysle STN 383350.*

Pripomienka č.2:
Žiada doplniť zámer o projektový náklad na Stavbu 1 a Stavbu 2 s rozpisom a spôsobom ako budú začlenené technológie Handlovskej energetiky. Má to vplyv na konečnú cenu tepla.
Žiada posúdiť stavbu 1 a Stavbu 2 ako celok, analýzou systémom hodnota za peniaze, lebo sa jedná o jediný subjekt, ktorý zabezpečuje v dotknutom území teplo pre vykurovanie a ohrev teplej úžitkovej vody.
Touto analýzou je možné posúdiť aj vplyv na životné prostredie. Teda zvýšenie možného psychologického tlaku s nákladmi na teplo na občanov mesta Handlová, ktorí sú výlučne závislí od dodávok tepla od jediného dodávateľa tepla v meste. Prikladá definíciu životného prostredia.
Vyjadrenie: *Oznámenie o zmene riešené v štruktúre podľa prílohy č. 8a zákona č. 24/2006 Z. z. nepožaduje uvádzať cenu tepla a dokonca ani cenu zariadenia.*

Projekt bude financovaný do výšky 60% oprávnených nákladov z nenávratného finančného príspevku Modernizačný fond, zdroj tepla a elektriny, podpora vysoko účinnej kombinovanej výroby tepla a elektriny na základe dopytu po využiteľnom teple, potom IN nebudú mať významný dopad na obyvateľov mesta Handlová v cene tepla.
V rámci projektu pre stavebné povolenie budú vypracované položkové rozpočty, tieto budú súčasťou žiadosti pre poskytnutie nenávratného finančného príspevku.
Predpokladané celkové IN sú: 6,30 mil. €,- bez DPH

Pripomienka č.3:
V projekte absentuje využitie bezemisných technológií (slnečné kolektory, fotovoltaika), ako súčasti súčasných OST. Dnes je ohrev TÚV cez priame výmenníky, nie je využívaná akumulácia TÚV, čo má za následok nutný zvýšený pohotovostný výkon výroby tepla. V r. 2018 si dala spoločnosť KMET Handlová vypracovať štúdiu. Žiada doplniť zámer o vyhodnotenie vplyvu vyššie uvedených technológií na spotrebu primárnej energie, či už v podobe štiepky alebo plynu, rovnako zhodnotenie týchto technológií na spotrebu tepla pre konečných odberateľov.
Doposiaľ v projekte výrazne absentuje reálne zhodnotenie úspor primárnej energie. Žiada exaktne hodnotenie zníženia spotreby primárnej energie na pokrytie potrieb výroby tepla pre dotknuté obyvateľstvo.
Upozorňuje na skutočnosť, že v prípade začlenenia kombinovaných výmenníkových staníc do systému CZT, teda do Stavby 2 a s použitím Stavby 1 odberateľ tepla (občan) zaplatí z obstarávacej ceny výmenníkových staníc, len 15% zmenou systému OST z tlakovo závislých na tlakovo nezávislé, s akumulačnou výrobou teplej úžitkovej vody sa zníži potrebný okamžitý výkon systému, a tým pádom klesne aj spotreba tepla. Rovnako je možné pre letné mesiace vybaviť akumulačné zásobníky elektrickými špirálami napájanými z fotovoltaických panelov pre doohrev teplej vody, týmto spôsobom sa zníži prevádzková teplota vykurovacej vody v CZT v prechodných a letných mesiacoch a klesnú aj tepelné straty na potrubných rozvodoch CZT.
Pre vyššie uvedené argumenty je nevyhnutné doplniť projekt o vyhodnotenie vplyvu kombinovaných výmenníkových staníc so solárnymi kolektormi, na predohrev TÚV, vytvorenie akumulačného systému prípravy TÚV a pripojenie na fotovoltaiku na ekologickosť prevádzky CZT. Poukazuje ďalej na dôležité hodnotiace parametre citovanej výzvy projekčnou kanceláriou. Sú to
P0655 – Úspora PEZ v systémoch centralizovaného zásobovania teplom;
P0103 – Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov.
Oba tieto ukazovatele sú dôležité pre kvalitné životné prostredie občanov mesta Handlová.
Pri projekte Stavby 1 nie je dokladované zníženie emisií, Rozptylovou štúdiou.
Vyjadrenie: *Toto bude predmetom ďalších štádií riešenia tepla pre mesto Handlová. Uvažuje sa v ďalších krokoch s inštaláciou akumulačných nádrží na teplo, inštaláciou solárnych kolektorov a fotovoltaických článkov na strechách kotolní KMET Handlová. Aktuálne je riešené štádium nového zdroja tepla a elektrickej energie, na báze biomasy, so zásadnou redukciou spotreby zemného plynu.*
Rozptylová štúdia uvádza koncentrácie znečisťujúcich látok v ovzduší vo vzťahu k limitom na ochranu ľudského zdravia pre: ▪ NO2 – krátkodobé i dlhodobé na úrovni niekoľko percent limitu, či už v nulovom alebo realizačnom variante; ▪ CO – ako zanedbateľné, či už v nulovom alebo realizačnom variante; ▪ PM10 a PM 2,5 – krátkodobé na úrovni niekoľkých percent z limitu, dlhodobé na úrovni desatín percenta limitu, či už v nulovom alebo realizačnom variante. Z uvedeného nie je možné dedukovať zhoršenie parametrov ovzdušia po spustení nového zdroja TOK/ORC.

Pripomienka č.4:
V projekte absentuje dopad na spotrebu energií z hľadiska využívania jestvujúcich kotlových technológií v okrskových kotolniach PK1 až PK13.
Vyjadrenie:
Tento zámer rieši realizáciu nového energetického zdroja tepla a elektriny pre dosiahnutie vysokoúčinnej

kombinovanej výroby tepla a elektriny t.j. „CZT KMET Handlová". Takto navrhovaný projekt predstavuje vybudovanie najmodernejšieho systému kombinovanej výroby tepla a el. energie v kombinácii s existujúcimi plynovými kotolňami, pre existujúce odbery tepla mesta Handlová, SCZT KMET Handlová. Zdrojom tepla pre nové zariadenia vysokoúčinnej kombinovanej výroby tepla a elektriny t.j. „CZT KMET Handlová" budú :

- *Nový energetický zdroj tepla a elektriny ORC, palivo biomasa, teplotný spád 100/60°C.*
- *Nové VST v existujúcich PK, 8 ks plynové teplovodne kotolne, PK1 a 1ks KGJ, PK 3, PK4 a 1 ks KGJ, PK5 a 1 ks KGJ, PK8, PK10, PK13 a PK15*
- *Existujúce zdroje tepla fy. HE, s.r.o. 2 ks KGJ a 1 ks Biomasový kotol (záloha).*

Realizácia a financovanie tohto projektu je riešené samostatne, s financovaním do výšky 60% oprávnených nákladov z nenávratného finančného príspevku Modernizačný fond.
V rámci tohto projektu riešime aj výmenu existujúcich riadiacich systémov exist. PK, výmenu existujúcich obehových čerpadiel v PK a napojenie týchto zdrojov na dispečing v KMET Handlová.
V rámci 3. stavby znova v samostatnom projekte budeme riešiť opravu existujúcich OST v jednotlivých teplom zásobovaných objektoch v meste Handlová.
Nové zariadenia budú prevádzkované celoročne a budú zabezpečovať výrobu elektriny a tepla pre ÚK a TV pre existujúce odbery tepla v meste Handlová.

Pripomienka č.5:
V projekte absentuje zhodnotenie všetkých jestvujúcich technológií na výrobu tepla, ktoré vstupujú do procesu výroby tepla v meste Handlová. Jedná sa o technológie v jestvujúcich okrskových kotolniach PK1 až PK13, technológiu jestvujúceho zdroja tepla v areáli HBP Baňa Handlová.
Žiada doplniť hodnotenie stavu a veku jednotlivých technológií, ich účinnosť a využitie v čase počas roka. Hodnotením je možné lepšie určiť a zhodnotiť celkovú efektívnosť a ekologickosť Stavby 1 a Stavby 2, rovnako je možné lepšie deklarovať ekologickosť, hospodárnosť prevádzky a vynaložených investícií a hlavne ekonomický vplyv na obyvateľstvo.
Vyjadrenie:
V súčasnosti je teplo pre vykurovanie a prípravu TV (objektov napojených na jednotlivé PK KMET Handlová) vyrábané, v existujúcich 8 ks plynové teplovodne kotolne, PK1 a 1ks KGJ, PK 3, PK4 a 1 ks KGJ, PK5 a 1 ks KGJ, PK8, PK10, PK13 a PK15.
Palivo zemný plyn, teplonosné médium teplá voda 90/55°C. V kotolniach sú nainštalované plynové teplovodné kotle, max prevádzkový tlak PN6.
Z kotolní sú zrealizované vykurovacie vetvy, okruhy tepla pre ohrev ÚK, a TV v jednotlivých objektoch v tlakovo závislých OST, celkom 114 ks OST. Tepelnotechnické zariadenia kotolní sú primerané svojmu veku, boli zrealizované cca pred 20- timi rokmi.
V rámci tohto projektu riešime aj výmenu existujúcich riadiacich systémov exist. PK, výmenu existujúcich obehových čerpadiel v PK a napojenie týchto zdrojov na dispečing v KMET Handlová.
V rámci 3. stavby znova v samostatnom projekte budeme riešiť opravu existujúcich OST v jednotlivých teplom zásobovaných objektoch v meste Handlová.
Zdroje tepla, ktoré budú pracovať do CZT: 1 ks TOK, 1 ks ORC, 5 ks KGJ, a Plynové Kotle v miestach spotreby tepla v meste Handlová, Zdroje budeme prevádzkovať v zime podľa potreby tepelného výkonu do CZT vykurovacej sústavy KMET Handlová.
Prioritne bude v chode 1 ks TOK a 1 ks ORC (palivo biomasa, drevná štiepka) a 5 ks KGJ (palivo ZP) a nakoniec jednotlivé PK v miestach spotreby tepla.
Týmto manažovaním, dispečerským riadením výroby tepla a elektriny v sústave CZT KMET Handlová docielime dosiahnutie vysokoúčinnej kombinovanej výroby tepla a elektriny, a zároveň zabezpečíme prioritnú prevádzku KGJ a spotrebu el. energie v mieste výroby elektriny v existujúcich PK1,4,5.
Nové zariadenia budú prevádzkované celoročne a budú zabezpečovať výrobu elektriny a tepla pre ÚK a TV pre existujúce odbery tepla v meste Handlová.

Pripomienka č.6:
V projekte absentuje konkrétne exaktné hodnotenie vplyvu na obyvateľstvo a urbánny komplex. Ďalej cituje text kap. IV.9. Oznámenia o zmene. Hodnotenie nie je dostačujúce, nie je výpočtom preukázaná jeho energetická efektivita (hospodárnosť) ani ekologickosť. Žiada doplniť exaktné hodnotenie vplyvu na obyvateľstvo a urbánny komplex výpočtom.
Vyjadrenie:
Hospodárnosť bude dosiahnutá po realizácii Stavby 1. Hospodárnosť sa bude „exaktne" preukazovať po realizácii potrebných prieskumov.
Ekologickosť spočíva v konečnom cieli, ktorým je náhrada fosílneho paliva (zemného plynu) spaľovaného priamo v obývaných častiach mesta obnoviteľnými zdrojmi (biomasa) energie prostredníctvom najlepšej dostupnej techniky, vyrábanej mimo obytných zón, na báze domácich zdrojov.
Uvedené prínosy sú zvýraznené súčasnou cenovou krízou energií, ako aj periodicky sa opakujúcou, politicky podmienenou, a dnes už vysoko reálnou neistotou bezpečnosti dodávok zemného plynu. Ústup od spaľovania zemného plynu pre účely výroby tepla je aktuálnym konceptom stratégie EÚ (pozn.: ktorý vznikol ešte pred ukrajinskou krízou), ktorý mal byť legislatívne pripravený na jar 2022, pre perspektívu do roku 2040.

Pripomienka č. 7:
V projekte absentuje hodnotenie zámeru s variantnými riešeniami CZT. Žiada doplniť zámer o hodnotenie zámeru s variantnými riešeniami (napr. optimalizácia prevádzky jestvujúcich zariadení pomocou modernej nadradenej regulácie s predikciou vývoja počasia, zmeny systému CZT s využitím plne kondenzačných technológií na výrobu tepla, optimalizáciou prevádzkovej teploty vykurovacej vody v letných mesiacoch na ohrev TÚV).
Vyjadrenie:
Oznámenie o zmene činnosti nevyžaduje variantné riešenie.
V navrhovanom projekte SCZT KMET Handlová je riešená optimalizácia prevádzky jestvujúcich zariadení pomocou modernej nadradenej regulácie s predikciou vývoja počasia, zmeny systému CZT s využitím alternatívnych kombinovaných vysokoúčinných energetických zdrojov na výrobu elektriny a tepla, je riešená aj optimalizácia prevádzkovej teploty vykurovacej vody v letných mesiacoch na ohrev TÚV.

Poukazuje na jednotlivé state, napr. na strane 10 (pozn.: sumár výkonov, ktoré sú k dispozícii). Ak sa uvažuje kotol VESKO, ako studenú zálohu nie je možné s ním rátať. Ak sa s ním ráta, je potrebné posudzovať vplyv jestvujúceho kotla na životné prostredie a ovzdušie samostatne ale aj spoločne.
Vyjadrenie: *Sumár výkonov, ktoré sú k dispozícii, je uvedený pre poriadok. V uvedenej stati je zároveň táto výhrada: „Započítaný je celkový možný výkon zdrojov v areáli Bane Handlová, hoci VESKO bude fungovať ako záložný zdroj pre prípad výpadku niektorého zo zdrojov, resp. ako zdroj v dobe odstávky niektorého zo zdrojov, resp. ako rezerva pre pokrytie výhľadových odberov tepla a pre prípadne uvažované nové odbery tepla v meste Handlová." V štandardnej situácii sa teda s VESKOm neuvažuje, a také bolo aj zadanie pre Rozptylovú štúdiu.*

V projekte na str. 27 sa uvádzajú teplotné spády primárnej a sekundárnej strany vyvedenia tepla z CVST do CZT KMET Handlová. Ak hovoríme o zvyšovaní energetickej účinnosti a znižovaní energetickej náročnosti CZT, tieto tvrdenia sú ostro kontrastujúce s hodnotami prevádzkových teplôt. Tie presahujú teploty, na ktoré sa dnes prevádzkuje sústava KMET Handlová a.s.
Vyjadrenie:
Navrhované teplotné spády nových zariadení TOK a ORC sú presne v zmysle existujúcich prevádzkovaných teplotných spádov na existujúcich PK 1 a 1ks KGJ, PK 3, PK4 a 1 ks KGJ, PK5 a 1 ks KGJ, PK8, PK10, PK13 a PK15.

Výpočty dopadov na životné prostredie, na energetickú efektivitu a aj efektívnosť vynaložených prostriedkov na tento zámer, je potrebné vykonať s jasne zadefinovanými vstupnými premennými a veličinami, nakoľko sa jedná o zámer, ktorý ovplyvní obyvateľstvo mesta Handlová na desiatky rokov. Zisťovacie konanie bez exaktných merateľných dopadov na životné prostredie nie je zisťovacím konaním.

Vyjadrenie:

Aktuálne sa navrhuje v tomto projekte alternatívny t.j. iný zdroj tepla ako sú existujúce zdroje tepla na palivo zemný plyn z Ruska. Najbližšia vykurovacia sezóna je tu už za pol roka, čo v prípade dodávok paliva pre existujúce plynové kotolne na ruský zemný plyn znamená vysoké riziko v bezpečnosti výroby tepla pre obyvateľstvo mesta Handlová. Ako jediný dodávateľ tepla v meste Handlová má spoločnosť KMET Handlová zodpovednosť toto teplo zabezpečiť za každých okolností. Navrhovaný projekt riziká nedostatku resp. vysokých cien zemného plynu z iných, zatiaľ negarantovaných zdrojov, zásadne eliminuje.

VÝSTAVBA, REKONŠTRUKCIA A MODERNIZÁCIA
VÝROBY TEPLA A ROZVODOV TEPLA V MESTE HANDLOVÁ

Stavba 1: Zdroj tepla a elektrickej energie

Doplňujúce informácie podľa § 29 ods. 10 zákona č. 24/2006 Z. z.

Predmetom doplnenia sú pripomienky **Združenia domových samospráv** (mail z 29.04.2022). Vyjadrenie k pripomienkam ZDS je vyznačené kurzívou.

V zmysle § 2 písm. b), c), d) a e) žiadajú, aby vydané rozhodnutie opísalo a zrozumiteľne vysvetlilo priame a nepriame vplyvy na životné prostredie, objasnilo a porovnalo jednotlivé varianty a určilo environmentálne opatrenia a právne záväzným spôsobom ich ukotvilo pre nasledujúce povoľovacie procesy. Zaujíma ich najmä hľadisko ochrany a obnovy biodiverzity, budovanie zelenej infraštruktúry ako súčasti zámeru a širšieho územia, z hľadiska ochrany vôd a z hľadiska realizácie Programu odpadového hospodárstva SR.
Vyjadrenie: *Pripomienkou usmerňujú príslušný orgán. V oznámení o zmene sú priame a nepriame vplyvy opísané. Návrh je zmenou už existujúcej činnosti, preto sa variantnosť nevyžaduje. Návrh s ochranou a obnovou biodiverzity alebo budovaním zelenej infraštruktúry nesúvisí, činnosť bude realizovaná v území typu brownfield – opustený výrobný areál po ukončení ťažby uhlia. V území nie sú identifikované žiadne chránené územia podľa vodného zákona. Vplyvy na množstvo a kvalitu povrchových či podzemných vôd je možné vylúčiť. Problematika odpadov je riešená v súlade s legislatívou.*

Absentuje kvantifikácia vplyvov a ich vyhodnotenie podľa jednotlivých kritérií podľa prílohy č. 10 k zákonu EIA. Jedným z cieľov rozhodnutia v zisťovacom konaní je aj rozhodnúť, či je činnosť resp. jeho zmena v území prípustná resp. únosná v zmysle § 11 a § 12 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí, vo vzťahu k prílohe č. 10 zákona EIA (pozn.: kritériá pre zisťovacie konanie), podľa prahových hodnôt uvedených v osobitných zákonoch. Citujú čl. 152 ods. 4 Ústavy SR (pozn.: o povinnosti dodržiavať zákony) a naznačujú možnosť ignorácie § 29 ods. 3 zákona EIA (pozn.: o použití kritérií podľa prílohy č. 10 zákona č. 24/2006 Z. z.), majú sa brať do úvahy stanoviská verejnosti resp. ZDS.
Vyjadrenie: *Pripomienkou usmerňujú príslušný orgán. Vplyvy, a porovnanie s prahovými hodnotami podľa osobitných zákonov sú v oznámení o zmene kvantifikované všade tam, kde je to relevantné. Prípustnosť a únosnosť vo vzťahu k prílohe č.10 je v dokumentácii deklarovaná.*

Žiadajú podrobnú analýzu zásobovania drevnou štiepkou a vplyvov dopytu po drevnej štiepke v súvislosti so stavbou, na stavy slovenských lesov; žiadajú uviesť odkiaľ a ako bude zabezpečená táto surovina.
Vyjadrenie: *Zdrojom biomasy bude nepoužiteľný drevný odpad zo závodov širšieho okolia (lesné závody, drevospracujúce prevádzky, píly a pod.). Zúčastnené subjekty disponujú už dnes rozsiahlou sieťou partnerov pre dodávky takéhoto paliva.* ***Dôležité je aj to, že v súčasnosti nevzniká nový zdroj ale sa nahradí pôvodný zdroj VESKO, ktorý je na báze biomasy.*** *Priemerná ročná spotreba 23138,41 t/rok predstavuje* ***0,8% z celkovej ročnej spotreby SR.*** *Cieľom je, aby väčšia časť pochádzala z biomasy, ktorá je odpadom z drevospracujúceho priemyslu. Snahou KMET bude dotiahnuť do hnedého parku spracovateľa drevnej hmoty, ktorý bude produkovať odpad a ten budeme používať pre energetické potreby spoločnosti. Cieľom je zabezpečiť transformáciu baníctva na trvalo udržateľné hospodárstvo v danom regióne.*

Potenciál zásobovania drevnou štiepkou je vyčíslený v Zelenej správe „Správa o lesnom hospodárstve v SR za rok 2020" (MPRV SR, NLC, https://www.mpsr.sk/zelena-sprava-2021/123---17322/). Podľa Zelenej správy sa v súčasnosti nevyužíva približne ***48% využiteľného potenciálu palivovej drevnej biomasy*** *na lesných pozemkoch. Celková ročná spotreba tuhej palivovej drevnej biomasy (palivové drevo, štiepky, jemnozrnné a kusové zvyšky po spracovaní a manipulácii dreva, brikety a pelety)* ***dosiahla v roku 2020 hodnotu 2,85 mil. ton.***

Zo Zelenej správy ohľadom využitia dreva na energetické účely (kap. 9.2) vyplývajú tieto konštatovania: V roku 2020 boli celkové dodávky palivovej drevnej biomasy z LH 1,32 mil. ton. V porovnaní s rokom 2019 došlo k ich poklesu o 50 tis. ton. Dodávky lesných palivových štiepok sa znížili o 35 tis. ton a dodávky palivového dreva o 15 tis. ton. V porovnaní s rokom 2015, keď bol objem dodávok palivovej drevnej biomasy najvyšší (1,45 mil. ton) sa ich objem znížil o 9,0%. K uvedenému poklesu dodávok dochádza najmä z dôvodu stagnácie domácej spotreby a menšej konkurencieschopnosti lesných štiepok voči štiepkam produkovaným v odvetviach spracovania dreva a na nelesných pozemkoch z dôvodu vyšších výrobných nákladov, ako aj vplyvom zmeny štruktúry spotreby drevných palív v prospech odvetví spracovania dreva, ktoré využívajú vlastné drevné zvyšky. Dodávky palivových štiepok z LH zabezpečujú súkromné spoločnosti, ktoré disponujú technologickým vybavením na ich výrobu a dopravu, alebo obchodné spoločnosti.

Celková ročná spotreba tuhej palivovej drevnej biomasy *(palivové drevo, štiepky, jemnozrnné a kusové zvyšky po spracovaní a manipulácii dreva, brikety a pelety)* ***dosiahla v roku 2020 hodnotu 2,85 mil. ton.*** *V porovnaní s minulým rokom došlo k jej poklesu o 40 tis. ton. Podiel priamych dodávok palivovej drevnej biomasy z LH na ich celkovej spotrebe sa znížil zo 47,4% na súčasných 46,3%.* ***Hlavnými spotrebiteľmi palivovej drevnej biomasy, ktorá je v SR dominantným obnoviteľným zdrojom energie, sú podniky drevospracujúceho a celulózo-papierenského priemyslu, obyvateľstvo, centrálne zdroje tepla a odvetvie energetiky.*** *Vyrobené teplo sa využíva najmä na vykurovanie a priemyselné účely. Podiel drevných palív na celkovej spotrebe prvotných energetických zdrojov v SR sa znížil z 1,7% na 1,6%. Dôvodmi poklesu spotreby sú najmä vplyv globálneho otepľovania, racionalizačné opatrenia v spotrebe tepla, stagnácia výstavby nových tepelných zdrojov.*

V dôsledku poklesu produkcie a spotreby lesnej palivovej a drevnej biomasy sa zhoršila ekonomická situácia vlastníkov a obhospodarovateľov lesov, ktorej neprospieva ani výrazný pokles cien sortimentov ihličnatého dreva, pričom ceny dreva na energetické využitie sa mierne zvyšujú.

Subjektov, ktoré obchodujú s drevnou štiepkov v rámci regiónu je viacero, napr.: S-WOOD s.r.o., TOPHOLZ s.r.o., ADO SERVICE s.r.o., STONWOOD s.r.o., POWER 45 s.r.o., DI- Mihalik s.r.o., ACS Biomasa s.r.o. a iné subjekty, ktoré pôsobia v odvetví drevospracujúceho priemyslu v danom regióne. Sú to ďalej rôzne píly. Do budúcna tiež bude snahou dotiahnuť do areálu baní spracovateľa drevnej hmoty, ktorý bude tvoriť odpad (drevné odrezky) a to bude vstupovať do procesu výroby elektrickej energie a tepla. Ďalšou vstupnou surovinou do výroby budú odrezky, ktoré tvoria mestské organizácie pri údržbe verejných plôch. Plus bude spolupráca s odpadovou firmou, ktorá triedi odpad a ten vie byť vstupnou surovinou ako napr. drevené okná, nábytky a iné drevené súčasti vybavenia, ktoré obyvatelia vymieňajú, s následným uskladňovaním na skládkach.

Uvádzajú, že vo svetle ukrajinskej krízy, ako aj klimatickej krízy sa javí tepelné hospodárstvo založené na zemnom plyne ako neudržateľné, nedá sa preukázať odolnosť klimatickej infraštruktúry.

Vyjadrenie: *Práve preto je cieľom výstavba takého zariadenia, ktoré nevyužíva ako palivovú základňu zemný plyn, ale biomasu.*

Po zrealizovaní zámeru bude zemný plyn tvoriť iba minimálnu časť potreby výroby tepla. Do budúcnosti sa ďalej naviac uvažuje o úplnom odstrihnutí sa od zemného plynu a to inštaláciou akumulačných nádrží na teplo, inštaláciou solárnych kolektorov a fotovoltaických článkov na strechách kotolní KMET Handlová.

Zaujíma ich, ako bude navrhovateľ reagovať na klimatickú krízu a jej prejavy; zaujíma ich navrhovateľov plán zelenej transformácie jeho činnosti a znižovanie uhlíkovej stopy a využívanie obnoviteľných zdrojov energie.
Vyjadrenie: *Navrhovaná zmena činnosti je priamou reakciou na klimatickú krízu a to ústupom od spaľovania zemného plynu. Projekt predstavuje prechod výroby tepla zo zemného plynu na výrobu tepla z biomasy, ktorá je obnoviteľným zdrojom energie, čo je teda požadovaným plánom zelenej transformácie. Dosiahne sa vyššia energetická efektivita, bez nárastu emisií v zmysle Rozptylovej štúdie.*

Požadujú zodpovedanie nasledovných otázok:

1) Uvádzajú dopady ekonomickej reformy prvej Dzurindovej vlády, spomínajú procesy zvyšovania automatizácie, hrozbu tzv. pasce stredných príjmov, vo vzťahu k obchodu a vývozu ako zdroja slovenského rastu za posledných 20 rokov, nízku inovatívnu pridanú hodnotu, pokles konkurenčných výhod vyplývajúcich z nízkych mzdových nákladov, potrebu prechodu z nízkonákladovej priemyselnej výroby a zahraničného vývozu na udržateľnejšiu formu rastu, ktorá generuje pridanú hodnotu a inovácie, poskytovanie kvalitnej práce a príležitostí. Odkazujú na príhovor Miloša Jakeša v Červenom Hrádku ohľadom nutnosti štartu zásadných ekonomických a spoločenských reforiem a štruktúru príhovoru ohľadom (a. útok na ekologických aktivistov, b. útok na občiansku spoločnosť, c. útok na politickú opozíciu, d. konštatovanie potreby perestrojky, e. nemohúcnosť z prinášania riešení na vážne spoločenské a hospodárske problémy).
Žiadajú navrhovateľa vysvetliť jeho príspevok k budovaniu ekologického a inovatívneho hospodárstva založeného na znalostiach a občianskej participácii.
Vyjadrenie: *Navrhované Oznámenie o zmene činnosti si nenárokuje riešenie celospoločenských politických a ekonomických otázok.*
Príspevkom návrhu k budovaniu ekologického a inovatívneho hospodárstva je zásadná a komplexná modernizácia sústavy centrálneho zásobovania teplom v meste a to v súlade so súčasnými ekologickými trendami a požiadavkami podľa zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Občianska participácia je zabezpečená súčasným nastavením legislatívy podľa zákona o správnom konaní.

2) Uvádzajú, že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou, že predseda ZDS je autorom interpretácie produkčnej funkcie ako kombinácie funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy, že presadzujú zelenú transformáciu, ekologizáciu prostredia a výroby - konkurenčnú výhodu získa ten, kto investuje do životného prostredia, čo sa vráti na produktivite, generuje sa sociálny a trhový rast. Uvádzajú príklad banského priemyslu v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši, Gemeri, ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu, ale udržateľné formy energie (tajchy a iná vodná energia). Žiadajú navrhovateľa, aby navrhol opatrenia, ktorými prispeje k zelenej transformácii založenej na inováciách a Európskej zelenej dohode a žiadajú úrad, aby takéto opatrenia určil ako záväzné podmienky rozhodnutia.
Vyjadrenie: *Navrhovaná technológia je zelená a inovatívna. Európska zelená dohoda pre oblasť energetiky sa zameriava na tri kľúčové zásady prechodu na čistú energiu, ktoré pomôžu znížiť emisie skleníkových plynov a zlepšiť kvalitu života občanov: 1/ zaisťovať* ***bezpečnú*** *a* ***cenovo dostupnú dodávku energie do EÚ****; 2/ vytvoriť plne integrovaný, prepojený a digitalizovaný energetický trh EÚ; 3/ uprednostňovať* ***energetickú efektívnosť****, zlepšenie energetickej hospodárnosti budov a rozvoj odvetvia energetiky, ktoré je založené prevažne na* ***obnoviteľných zdrojoch energie****. Navrhovaná zmena činnosti naplňuje zvýraznené kľúčové zásady.*

3) Európske komisia pripravuje balíček energetických reforiem „Fit for 55" v rámci ambície stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadajú navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe.

Vyjadrenie: *„Fit for 55" je balíkom k Európskej zelenej dohode. Balíkom sa odkazuje na cieľ EÚ znížiť do roku 2030 čisté emisie skleníkových plynov aspoň o 55%. Cieľom balíka návrhov je poskytnúť súdržný a vyvážený rámec na dosiahnutie cieľov EÚ v oblasti klímy, ktorým sa: • zabezpečuje spravodlivá a sociálne korektná transformácia, • zachováva a posilňuje inovácia a konkurencieschopnosť priemyslu EÚ a zároveň zabezpečujú rovnaké podmienky vo vzťahu k hospodárskym subjektom z tretích krajín, • podporuje vedúce postavenie EÚ v celosvetovom boji proti zmene klímy. Z uvedeného nevyplýva žiadny konflikt zmeny činnosti s „Fit for 55", a nie je ani zrejmé aké opatrenia vo vzťahu k Stavbe 1 by z toho mali vyplývať.*

4) V bode 4 je analyzovaná problematika energetickej efektivity budov.
Vyjadrenie: *Navrhovaná zmena činnosti nesúvisí s problematikou energetickej efektivity budov.*

5) Nevyhnutné je okamžite prijať účinné opatrenia na dosiahnutie cieľov COP 26; žiadajú uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov. Uvádzajú rozbor klimatických zmien a ich dopady, vrátane dopadov na ekosystémy, poľnohospodárstvo a pod.
Vyjadrenie: *Cieľom je zníženie produkcie skleníkových plynov vo vzťahu k požiadavke udržania otepľovania pod kritickú hranicu +1,5°C. Samotný návrh zmeny činnosti na báze najnovších technológií sleduje hlavne elimináciu fosílnych palív (zemného plynu) a prechod na obnoviteľné zdroje. V budúcnosti by to mohli byť ďalšie zdroje spĺňajúce požiadavku zníženia produkcie skleníkových plynov, ako napr. inštalácia akumulačných nádrží na teplo, inštalácia solárnych kolektorov a fotovoltaických článkov na strechách kotolní KMET Handlová.*

6) V pripomienke je rozbor problematiky odpadového hospodárstva. Žiadajú v projekte riešiť výrazný odklon od zneškodňovania odpadu na skládkach a model obehového hospodárstva. Ako členská krajina EÚ do roku 2035 musíme triediť a recyklovať 65% komunálnych odpadov a skládkovať len 10% komunálnych odpadov.
Vyjadrenie: *Návrhom zmeny činnosti sa neriešia komunálne odpady.*

Na základe výsledkov krajinného hodnotenia (prípustnosti zámeru v krajine) žiadajú, aby sám navrhovateľ určil primerané environmentálne opatrenia.
Vyjadrenie: *Navrhovaná zmena činnosti je situovaná v prakticky opustenom rozsiahlom priemyselnom areáli po bývalej ťažbe uhlia. Do štruktúry krajiny, jej súčasnej ekologickej stability i krajinného obrazu sa ani na lokálnej, ani regionálnej úrovni preto nijakým spôsobom nezasiahne.*

Žiadajú, aby zmierňujúce opatrenia určené v rozhodnutí ako záväzné podmienky podľa § 29 ods. 13 zákona EIA obsahovali aj
I. prvky zelenej infraštruktúry a obnovy biodiverzity podľa zákona č. 543/2002 Z. z. (o ochrane prírody a krajiny)
II. opatrenia ochrany vôd podľa § 5 až § 11 vodného zákona
III. oparenia realizácie Programu odpadového hospodárstva
IV. opatrenia realizácie obehového hospodárstva
Treba pritom vychádzať aj z návrhov verejnosti. V rámci doplňujúcej informácie žiadajú komparatívnu analýzu výhod a nevýhod a zdôvodnenie výsledného vybraného riešenia.
Vyjadrenie: *Pripomienka usmerňuje príslušný orgán. Navrhovateľ bude nájomcom len malej časti areálu a nerieši koncepciu rozvoja areálu v majetku HBP a.s. pracovisko Baňa Handlová, z hľadiska zelenej infraštruktúry a obnovy biodiverzity. Citované ustanovenia vodného zákona sa týkajú environmentálnych cieľov pre vodné útvary (§ 5) – zámer nie je v kolízii s environmentálnymi cieľmi vodných útvarov; ostatné citované ustanovenia sa týkajú vodnej bilancie, odberov pre pitnú vodu, vody na kúpanie, závlahy, pre ryby a správnych území povodí a vodohospodárskeho manažmentu (§ 6 až § 11), a s návrhom nemajú žiadny súvis. Opatrenia odpadového resp. obehového hospodárstva určené procesom posúdenia vplyvov*

na životné prostredie budú rešpektované. Návrh predstavuje zmenu už existujúcej činnosti, pre ktorú sa nevyžaduje variantnosť, preto porovnávanie výhod a nevýhod a zdôvodnenie výsledného vybraného riešenia je irelevantné.

Žiadajú predložiť komplexný projekt postupného revitalizovania areálu Bane Handlová a vymedzenie, ktorá jeho časť bude určená na realizáciu v súvislosti s environmentálnymi opatreniami určenými ako podmienky rozhodnutia EIA.
Vyjadrenie: *Navrhovateľ nie je majiteľom areálu, a preto nie je v jeho možnosti areál revitalizovať. Umiestnenie navrhovanej zmeny je v existujúcom nedávno zrekonštruovanom objekte, čo je zrejmé z mapových príloh a obrázkov uvedených v Oznámení o zmene.*

Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru (vrátane pripomienok ZDS) žiadajú vyhodnotiť podľa § 20 zákona EIA, a na jeho základe rozhodnúť. Citujú ďalej povinnosti podľa čl. 2 ods. Ústavy SR (pozn. o konaní št. orgánov na základe ústavy a zákonov), podľa § 3 ods. 1 Správneho poriadku (pozn.: o postupe správnych orgánov v súlade so zákonmi, povinnosti chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických a právnických osôb, vyžadovať plnenie povinností), vo vzťahu k environmentálnym záujmom v zmysle predpisov v životnom prostredí. Žiadajú pripomienky vyhodnotiť a uložiť podľa § 29 ods. 13 resp. § 37 ods. 4 zákona EIA.
Vyjadrenie: *Pripomienka usmerňuje príslušný orgán. Nemyslíme si, že je potrebné zvlášť zdôrazňovať plnenie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov.*

Žiadajú informácie uvedené v stanovisku vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestich hlavných faktorov: klíma, biodiverzita, voda, vzduch, energie, hodnota; v každom z týchto faktorov zvoliť merateľný ukazovateľ, ktorý bude následne monitorovaný z hľadiska poprojektovej analýzy.
Vyjadrenie: *Dokumentácia EIA vyhodnocuje potenciálne negatívne vplyvy na životné prostredie pre zložky ako geomorfologické pomery, horninové prostredie, pôdne pomery, klimatické pomery v kontexte zmien klímy, ovzdušie, podzemné a povrchové vody, fauna, flóra, biotopy, krajina, jej štruktúra, ekologická stabilita, krajinný obraz a chránené územia, ako aj obyvateľstvo, vrátane zdravotných rizík. Merateľné ukazovatele sú v dokumentácii stanovené pre relevantné oblasti a to – energie, ovzdušie a hluk. Z hodnotenia všetkých možných nepriaznivých dopadov na životné prostredie nevyplynuli žiadne podstatné okolnosti, ktoré by realizáciu diela znemožňovali.*
Pozitívne prínosy sú však významné. Plánované nové zdroje tepla a elektriny budú na báze obnoviteľných zdrojov energie (drevnej štiepky), za použitia najnovších technológií. Zmena navrhovanej činnosti je v súlade s trendom ústupu od používania politicky a cenovo nestabilných fosílnych palív (zemného plynu), s prechodom na legislatívne preferované domáce a obnoviteľné zdroje energie, ktorých je v danej lokalite dostatok.

Odporúčajú úradu aj navrhovateľovi aktívne konzultovať projekt s verejnosťou a uvádzajú link na rezerváciu konzultácie so ZDS. Uvádzajú, že na vykonaní konzultácie trvajú.
Vyjadrenie: *Uvedená imperatívna požiadavka nevyplýva zo žiadneho všeobecne záväzného právneho predpisu. Pripomienkujúci je s navrhovanou zmenou činnosti oboznámený málo.*

Spôsob zohľadnenia vyjadrenia žiadajú uviesť v rozhodnutí. S podkladmi rozhodnutia žiadajú byť oboznámení. Ďalej nasledujú pokyny na doručovanie písomností, citujú linky na „zásady integrity konania ZDS" a „Environmentálne princípy činnosti ZDS", upozorňujú na blog predsedu ZDS.
Vyjadrenie: *Pripomienka usmerňuje príslušný orgán. Ostatné ponechávame bez komentára.*

OKRESNÉ RIADITEĽSTVO HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU V PRIEVIDZI

Vápenická 4, 971 01 Prievidza

Okresný úrad
odbor starostlivosti o životné prostredie
ul. G. Švéniho 3H
971 01 Prievidza

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Prievidza
OU-PD-OSZP-2022/019485-003 20. 04. 2022	ORHZ-PD1-2022/000297	pplk. Ing. Ivan Radosa	10. 05. 2022

Vec:

Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výroby tepla a rozvodov tepla v meste Handlová, Stavba 1: Zdroj tepla a elektrickej energie
- stanovisko

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Prievidzi preskúmalo predložený zámer navrhovanej činnosti Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výroby tepla a rozvodov tepla v meste Handlová, Stavba 1: Zdroj tepla a elektrickej energie (spracovateľ ENVING, s r.o., Rakovčík 58, 089 01 Svidník, apríl 2022) na vykonanie zisťovacieho konania o posudzovaní predmetnej navrhovanej činnosti a nemá k nemu žiadne pripomienky.

pplk. Ing. Zuzana Javorková

vymenovaná na zastupovanie riaditeľa

OKRESNÉ RIADITEĽSTVO HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU V PRIEVIDZI
Telefón +421/918 636 989
Fax +421/046 542 29 11
E-mail ivan.radosa@minv.sk
Internet www.minv.sk
IČO 00151866

OKRESNÝ ÚRAD PRIEVIDZA

odbor starostlivosti o životné prostredie
Ulica G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza

Okresný úrad Prievidza
odbor starostlivosti
o životné prostredie
Ulica G. Švéniho 3H
971 01 Prievidza

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje	Prievidza
OU-PD-OSZP-2022/019485-003	OU-PD-OSZP-2022/019602-002	Ing. Števčíková	11.05.2022

Vec
Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výroby tepla a rozvodov tepla v meste Handlová, Stavba 1: Zdroj tepla a elektrickej energie
– stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov

Okresnému úradu Prievidza, odboru starostlivosti o životné prostredie, úseku štátnej správy ochrany ovzdušia, bol dňa 21.04.2022 doručený od Okresného úradu Prievidza, odboru starostlivosti o životné prostredie, úseku štátnej správy posudzovania vplyvov na životné prostredie, na posúdenie oznámenie o zmene navrhovanej činnosti **Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výroby tepla a rozvodov tepla v meste Handlová, Stavba 1: Zdroj tepla a elektrickej energie** navrhovateľa **KMET Handlová, a.s., Nádaždyho 92/2, 972 51 Handlová** spolu so žiadosťou o vyjadrenie.

Predmetom oznámenia o zmene navrhovanej činnosti je vybudovanie nového zdroja tepla a elektriny v areáli Bane Handlová (Tepláreň), palivo dendromasa – lesná drevná štiepka, pre účely obnovy centrálneho zásobovania teplom časti mesta Handlová na báze termoolejového kotla (TOK) spojeného s organickým rankinovým cyklom (ORC). Nové zdroje energie (TOK, ORC) a centrálna výmenníková stanica (CVST) budú umiestnené v existujúcom objekte bývalého splyňovania drevnej štiepky v areáli Baňa Handlová. Existujúci objekt bude potrebné stavebne upraviť pre inštalovanie nových technologických zariadení.

Princíp zariadení nového energetického zdroja spočíva v ohreve pracovnej látky – obiehajúceho organického syntetického oleja (siloxánu) v TOK s navrhovaným menovitým tepelným výkonom 4,294 MW za vzniku pár pracovnej kvapaliny, ktoré sú odvedené do turbíny ORC, kde expandujú, pričom vyrábajú kinetickú energiu, ktorá sa spojkou prenáša na generátor turbíny, ktorý vyrába elektrickú energiu. Para v kondenzátore kondenzuje na kvapalinu, ktorá sa vracia do obehu, a vzniknuté teplo z kondenzátora sa odvádza do výmenníka (CVST), ktorý teplo odovzdáva do vykurovacej vody. Odvedenie spalín zo spaľovania biomasy v TOK je navrhované spalinovými dymovodmi DN1000 až DN800 do samostatne stojaceho nerezového komína s prieduchom DN1000/1160, ukončenie prieduchu spalín je v mieste zaústenia do komína +8,81 m, výška hlavy komína je +20,00 m od úrovne terénu.

Navrhovaný projekt predstavuje vybudovanie najmodernejšieho systému kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie v nových technologických zariadeniach TOK a ORC (+ CVST) na báze drevnej štiepky, v kombinácii s dvoma kogeneračnými jednotkami na zemný plyn a existujúcimi plynovými kotolňami v meste Handlová PK1, 3, 4, 5, 8, 10, 13, 15 (8 ks) a ich kogeneračnými jednotkami (3 ks KGJ), ako aj existujúcim biomasovým kotlom VESKO (rezerva) v Teplárni, pre existujúce odbery tepla mesta Handlová.

Nové zariadenia TOK a ORC budú zabezpečovať výrobu elektriny a výrobu tepla pre ústredné kúrenie a prípravu teplej úžitkovej vody pre časť mesta Handlová celoročne.

Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako dotknutý orgán štátnej správy ochrany ovzdušia v zmysle ust. § 29 ods. 9 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva k predloženému oznámeniu o zmene činnosti nasledovné

s t a n o v i s k o :

S vyššie uvedeným oznámením o zmene činnosti z hľadiska ochrany ovzdušia súhlasíme za nasledovných podmienok:

1. Pri vypracovaní projektovej dokumentácie k umiestneniu stavby rešpektovať závery rozptylovej štúdie zo dňa 04.04.2022, ktorá bola súčasťou oznámenia o zmene činnosti hodnotení.

2. V spaľovacom zariadení TOK spaľovať výlučne biomasu, ktorá spĺňa definíciu v zmysle ust. § 8 ods. 5 písm. i) vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov, t.j. spaľovať rastlinnú hmotu pochádzajúcu z poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a tento odpad:
- rastlinný odpad z poľnohospodárstva a lesného hospodárstva,
- rastlinný odpad z potravinárskeho priemyslu,
- korkový odpad,
- drevný odpad okrem drevného odpadu, ktorý by v dôsledku ošetrenia konzervačnými látkami alebo ochrannými nátermi (napr. nábytok) mohol obsahovať halogénované organické zlúčeniny alebo ťažké kovy, najmä drevný odpad pochádzajúci zo stavebných a búracích prác (napr. drevené okná).

Ing. Darina Mjartanová
vedúca odboru